

PROPANYM!

September 2013, nr. 3

udgivet af
Prostatakræftforeningen PROPA

Folkemødet på Bornholm

**ALECSAT til supplerende
behandling af kræftpatienter**

**Medicinsk kastration kan
føre til blodpropper**

Nr. 3, september 2013

PROPA NYT udgives af Prostatakræftforeningen.

Adresseændringer, eventuel udmeldelse eller afmelding af PROPANYT bedes meddelt til Sekretariatet, Jernbanegade 23 B, 4000 Roskilde, tlf. 33 12 78 28, e-mail: sekretariat@propa.dk

Redaktion:

Werner Klinth Jensen (ansv.red.)
Klosterengen 89, 4000 Roskilde
tlf. 46 37 12 56, e-mail: wkj@propa.dk
Birthe Olsen, Maglekæret 20 B,
2680 Solrød Strand, tlf. 56 87 08 34
e-mail: bo@propa.dk

Næste blad udkommer den 1. november 2013

Stof til november-bladet 2013 bedes sendt til Werner Klinth Jensen senest den 13. september 2013. På www.propa.dk kan du se tidligere numre af PROPANYT og af Nyhedsbrevet (det tidligere navn)

Fotos: Jørgen Jørgensen Fotografi © m.fl.
Grafiker: Dorte Hansen
Tryk: KLS Grafisk Hus
Oplag: 4.500

Redaktionelle retningslinjer

Redaktionen forsøger efter bedste evne at finde frem til stof, der har en bred interesse for PROPAs medlemmer og interessenter. Redaktionen påtager sig ikke ansvar for de i artiklerne foreslåede behandlinger m.m.

Redaktionen forbeholder sig ret til at udelade eller udskyde indsendte indlæg eller foreslå ændringer til disse, ligesom redaktionen i visse tilfælde påfører bemærkninger til artiklerne.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg – og evt. foretage hensigtsmæssige redaktionelle ændringer – bl.a. af hensyn til ensartethed i opsætning, valg af sprogbrug m.m.

Væsentlige ændringer vil dog altid ske i samråd med artiklens forfatter inden optagelse i PROPANYT

Indhold

- 3 Sommerens møder
- 4 Niels Erik Juul Henriksen
- 5 Mini spørgeundersøgelse
- 6 Folkemødet på Bornholm 13.-16. juni 2013
- 9 Nordisk møde i Helsinki 6.-7. juni 2013
- 10 Generalforsamling i sammenslutningen af europæiske prostatakræftforeninger, UOMO
- 10 Stormøde i Svendborg
- 11 ALECSAT til supplerende behandling af kræftpatienter
- 16 Prostatakræftpatienter behandlet med medicinsk kastration risikerer blodpropper
- 17 PROPA har fået et lægeudvalg
- 18 Nordisk undersøgelse af mænd og prostatakræft
- 19 Musikalsk pift til kærlighedslivet
- 21 Debatmøde på Aalborg Universitetshospital
- 22 Det er ikke rart at være ensom – når man er prostatakræftpatient!
- 23 Pårørendegruppen i Roskilde
- 23 Vi er "Konerne"
- 24 PROSTA-VITA møde
- 25 Kort nyt
- 26 Kort mødeoversigt
- 28 Mødekalender
- 35 Bestyrelsesmedlemmer og suppleanter
- 36 Regionsbestyrelse og lokalgrupper i Hovedstadsregionen
- 36 Regionsbestyrelse og lokalgrupper for øvrige Sjælland
- 37 Regionsbestyrelse og lokalgrupper på Fyn og omliggende øer
- 37 Regionsbestyrelse og lokalgrupper for region Nordjylland
- 38 Regionsbestyrelse og lokalgrupper for region Midtjylland
- 39 Regionsbestyrelse og lokalgrupper for region Sydjylland
- 39 Udvalg
- 40 Tonny scorer kassen

Forsidebillede:

PROPA deltog i 2013 for første gang i folkemødet på Bornholm

Foto: Gert L. Christiansen

Sommerens Møder

Af K. B. Madsen
landsformand for PROPA
Foto: Sara Skytte

Forårets store satsning omkring udformningen af PROPAs politikker m.m. som optakt til Folkemødet på Bornholm betyder, at foreningen nu har et godt grundlag for det videre arbejde med det politiske system.

PROPAs deltagelse i Folkemødet var et godt skridt i den retning. Der blev skabt en række værdifulde personlige kontakter til politikere, andre foreninger, organisationer og enkeltpersoner, og det gode samarbejde med vore lægefaglige specialister blev endnu en gang understreget. Disse kontakter vil vi nu arbejde videre med i efteråret. To af politikerne i paneldebatten vil oven i købet også deltage i debattmødet i Aalborg den 10. september (annonceret i bladet)! Den linje, der blev skabt i 2012 med de to store debattmøder, fortsætter således.

Dette sker også på europæisk plan. UOMO, den europæiske sammenslutning af prostatakræftforeninger, præsenterede den 9. juli en forløber for et "White Paper" (hvidbog) for parlamentarikere fra Europaparlamentet. Dette følges op ved et møde med parlamentarikerne og medlemmer af EU kommissionen den 25. september, hvor repræsentanter fra de europæiske patientforeninger også deltager. I dette "Call to Action" notat fremlægges anbefalinger til en bedre prostatakræftbehandling på tværs af Europa, med fokus på tidlig og sikker diagnosticering, en multiprofessionel behandling af sygdommen og investeringer i forskning og information om sygdommen. Disse anbefalinger, der er udarbejdet i samråd med førende europæiske eksperter, harmonerer godt med danske anbefalinger. Hvidbogen vil være

færdig i september og kan da læses på www.europa.uomo.org

I statistikken over dødeligheden af prostatakræft i de europæiske lande figurerer de skandinaviske lande øverst med Danmark som nummer 2 og Norge og Sverige som nummer hhv. 5 og 6, mens Finland ligger som nummer 19. Det er derfor meget interessant at undersøge ligheder og forskelle i de 4 lande. Derfor beder vi patientforeningernes medlemmer deltage i en spørgeundersøgelse, som annonceres i bladet. Men vi er også interesseret i deltagelse fra prostatakræfttramte, der ikke er medlemmer af PROPA. Du kender sikkert flere sådanne! Bed dem deltage i undersøgelsen.

Pårørendegrupper skal dannes ud fra behov og interessefællesskab. Der kan ikke opstilles regler for, hvordan sådanne grupper skal fungere. I dette blad er der eksempler på, hvordan to vidt forskellige, men hver for sig velfungerende grupper fungerer. Begge gruppers medlemmer er samlever, men børn og nære slægtninge kan selvfølgelig også finde sammen i en form for interessefællesskab. Grupperne kan f.eks. dannes i forbindelse med lokalforeningernes erfa-møder.

PROPA har kun ca. 10 % af de prostatakræfttramte mænd som medlemmer. Målet er 25%! Det er nødvendigt for at PROPA kan blive et effektivt og slagkraftigt talerør for alle prostatakræfttramte mænd. Hjælp os derfor med at få flere medlemmer! Hvis hvert medlem blot skaffer et nyt medlem i løbet af året, er vi godt på vej mod målet. Og det skulle vel være muligt?

God medlemsjagt!

Niels Erik Juul Henriksen

Et af de nyere medlemmer af PROPAs Landsbestyrelse, Niels Erik Juul Henriksen, døde på Skejby Sygehus med sin kone Lotte ved sin side den 2. maj 2013 i en alder af 61 år.

Niels Erik var født på Hjarnø i Horsens Fjord, og var efter sin realeksamen erhvervsfisker i ti år - først fra Snaptun og siden fra Aarhus. Fra 1979 og frem til hans pensionering på grund af sygdommen prostatakræft i december 2011 var han ansat i Aarhus Havn som havneassistent i den maritime afdeling, hvor man samlede trådene om al skibstrafik i regionen. Han var i alle årene i Aarhus meget aktiv i foreningsarbejdet, dels affødt af sønnen Jakobs skole-, sports- og fritidsaktiviteter, og dels i fagforeningsbestyrelse, i sportsklubber og som broder i Odd Fellow Ordenen.

Niels Erik fik konstateret prostatakræft i marts 2011 og var allerede få måneder senere medlem af bestyrelsen for PROPAs lokalgruppe i Aarhus. I 2012 blev han valgt som formand for regionsbestyrelsen i Midtjylland og var derved medlem af Landsbestyrelsen. Han var meget aktiv i regionens arbejde med gode møder, og han medvirkede aktivt til udbredelsen af viden om prostatakræft både lokalt og på landsplan.

Niels Erik var et dybt engageret og idérigt medlem af Landsbestyrelsen. På trods af sin fremskredne sygdom deltog han meget aktivt i forberedelserne og gennemførelsen af sidste års debatmøde i Aarhus og efterføl-

gende i et gribende indslag i TV2 om prostatakræft.

Da Niels Erik fik diagnosticeret prostatakræft fandt man desværre spredning til store dele af skelettet. Han fik derfor antihormonbehandling og deltog i studiet med MDV 3100 samt andre eksperimentelle behandlinger på

Skejby Sygehus, men kunne ikke reddes.

Vi mindes en stor personlighed, som vil blive savnet dybt i PROPAs arbejde.
Æret være hans minde.

Werner Klinth Jensen,
redaktør af PROPA NYT
Foto: Jørgen Jørgensen

Mini spørgeundersøgelse

Af Jens Ingwersen, Sekretariatschef i PROPA

PROPA'S sekretariat udførte i maj måned en mini spørgeundersøgelse blandt vore medlemmer med fokus på, hvorledes medlemmerne har opfattet opsporingen, behandlingen og opfølgningen på sygdommen.

Formålet var at underbygge argumentationen ved debatten

"Mænds helbred: Er det nok at kurere mænds lægeskræk"

i MeningsMinisteriet på Folkemødet i Allinge, den 13. - 16. juni. Sekretariatet udførte derfor en lille spørgeundersøgelse blandt de medlemmer af PROPA, som er registreret med en e-mail adresse.

I alt 1.882 aktive medlemmer fik tilsendt et spørgeskema udarbejdet i det værktøj, som hedder SurveyMonkey®. Der blev modtaget 932 besvarelser, hvilket langt oversteg de forventninger vi på forhånd havde stillet os. Det vidner om et stort engagement fra vore medlemmers side generelt, men vidner i særdeleshed om en opbakning til det store projekt - Politisk Interessevaretagelse - som foreningen for alvor har sat i søen i foråret.

I tillæg til besvarelserne modtog sekretariatet en lang række konstruktive forslag og kommentarer på e-mail, som har stor værdi for vores fortsatte arbejde med at få sat prostatakræft på den politiske dagsorden. På www.propa.dk kan du se et lille videoklip fra debatten på Folkemødet, samt nogle af deltagernes og politikernes kommentarer.

Der skal lyde en stor tak for den enorme opbakning, og vi håber, at opbakningen også vil være til stede, når der i løbet af efteråret og vinteren vil blive udført en fælles nordisk spørgeundersøgelse omtalt andetsteds i dette blad.

Det skal indledningsvis understreges, at undersøgelsen ikke skulle have karakter af at være videnskabelig, men mere give en fornemmelse af, om nogle af de antagelser, PROPA's landsbestyrelse gør sig, er rigtige. Disse antagelser bygger på indtryk fra de utallige samtaler, med nuværende og kommende medlemmer, som sekretariatet, regionsformænd og andre frivillige i organisationen løbende foretager.

Resultatet af undersøgelsen bygger på svar fra medlemmer (932) fordelt med ca. 33% fra Hovedstaden, 20% fra Sjælland, 20% fra Fyn og Syddjyllands samt knap 15% fra henholdsvis det Midt- og Nordjyske.

Hvordan blev din prostatakræft konstateret?

40% af svarene angav, at prostatakræften blev opdaget ved en tilfældighed hos den praktiserende læge, hvilket understreger det faktum, at sygdommen er snigende og ofte uden klare symptomer. Andre 40 % angiver dog, at de havde symptomer såsom blod i urin/sæd eller vandladningsproblemer.

Er der andre i din familie, som har haft prostatakræft?

35% angav, at der i familien har været tilfælde af prostatakræft hos fædre, brødre, far-/morfædre. Dette tal stemmer godt overens med andre statistikker, men informationen fra denne undersøgelse siger ikke noget omkring aggressiviteten (Gleason Score), hos de i familien konstaterede tilfælde. Svarene kan derfor kun

anvendes til at gøre opmærksom på, at alle midaldrende mænd bør have fokus på den arvelige disposition, når de snakker med deres praktiserende læge.

Hvem har indflydelse på om du går til lægen?

Det skal understreges, at spørgsmålet kun omhandler hvem der har indflydelse på om vi går til lægen, og ikke hvem der bestemmer eller beslutter i den sidste ende. Interessant er det dog, at svarene for 40% vedkommende angiver, at det er kone/samlever og børn, som påvirker beslutningen. Mænd skal derfor lære at tage eventuelle symptomer alvorligt, hvilket igangværende kampagner jo også fokuserer på. Vi mænd lever i gennemsnit 4 år kortere end kvinder, og tager vi den lavest uddannede gruppe af mænd, er tallet 9-10 års forskel hvilket er alarmerende. Tidlig opsporing af alvorlige sygdomme, som bl.a. prostatakræft, er een af måderne at nedbringe denne forskel.

Blev du ordentlig informeret og deltog du i beslutningen om behandling?

Alle mennesker, som bliver konfronteret med en kræftdiagnose, går mere eller mindre i chok, hvorfor det fra sundhedspersonalets side er uhyre vigtigt at få kommunikeret om sygdommen og dens behandlingsmuligheder på en præcis og forståelig måde. 43 % af svarene angav tilfredshed med den praktiserende læges forklaringer, medens hele 76% var tilfredse med de forklaringer de fik på sygehuset. Sidstnævnte

er ikke et overraskende resultat, forstået på den måde, at specialisterne på de urologiske afdelinger alt andet lige også skulle være bedre klædt på til at informere om sygdommen og dens konsekvenser. Bemærkelsesværdigt er det, at over 50 % ikke føler sig velinformeret hos den praktiserende læge.

Når det kommer til beslutning om selve behandlingen foretrækker, ikke uventet, knap 85% at sygehuslægen og patienten træffer beslutningen i samråd.

Generel tilfredshed med forløbet og opfølgningen på sygehuset og hos praktiserende læge?

Spørgsmålene i denne kategori var rettet imod den overordnede tilfredshed med forløbet på sygehuset, samt på opfølgningen

specielt med hensyn til eventuelle bivirkninger – inkontinens og seksualitet.

Ca. 75 % tilkendegiver overordnet tilfredshed med forløbet på sygehuset og lidt lavere – 68% - for opfølgningen i forhold til de ovennævnte bivirkninger. Hele 60% angiver, at de ikke snakker med deres praktiserende læge om inkontinens og seksuelle problemer, hvilket giver stof til eftertanke. Der kan dog være mange årsager til at dette ikke foregår.

Afsluttende bemærkninger

PROPA's lille undersøgelse har bekræftet en række antagelser og fornemmelser omkring patienters og sundhedsvæsenets håndtering af prostatakræft, men fører ikke på nogen måde et

videnskabeligt bevis for om det ene eller andet udsagn er statistisk sikkert. Over 900 besvarelse giver dog en vis styrke og vi vil nøje følge de yderligere resultater fra den nordiske undersøgelse, som på en helt anden måde vil give mulighed for opgørelse og tolkning af resultaterne – til støtte for arbejdet med at forbedre vilkårene for nuværende og fremtidige prostatakræfttramte og deres familier.

I forbindelse med medlemsundersøgelser, indkaldelse til møder mm. er det uhyre vigtigt, at medlemsoplysningerne er korrekte, således at vi er sikre på at alle får informationen. Oplys derfor sekretariatet på mail – sekretariat@propa.dk – eller på telefon 33 12 78 28, om eventuelle ændringer i adresse, telefonnumre og e-mail adresse

Folkemødet på Bornholm 13.-16. juni 2013

Af K.B. Madsen, Landsformand for PROPA

Fotos: Gert L. Christensen

Som et led i at øge opmærksomheden omkring prostatakræft og at få sygdommens behandling på den politiske dagsorden deltog PROPA for første gang i Folkemødet i Allinge på Bornholm den 13.-16. juni.

Alle politiske partier, mange toppolitikere og over 250 organisationer deltog i mødet. Der var arrangeret over 1200 events. Man regner med, at mere end 60.000 mennesker har besøgt Folkemødet.

PROPA havde en stand på Kirkepladsen i Allinge, hvorfra vi delte vort materiale ud til forbigående og fik en snak med interesserede.

Kirkepladsen var i forhold til andre steder stille. Det havde naturligvis sine fordele, men også ulemper, idet det var relativt få mennesker, der kom hertil.

Men vi fik trods alt kontakt med mange, både medlemmer og folk i almindelighed.

PROPA havde sammen med medicinalfirmaet Janssen Cilag (JC) og Public Affairs rådgiveren Rud Pedersen (RP) arrangeret en af Folkemødets events under titlen "Er det nok at kurere mænds lægeskræk". Titlen relaterer til Sundhedsstyrelsens aktuelle kampagne for at få mænd til at gå til læge.

Denne event udspillede sig lørdag formiddag med et pænt antal tilhørere i teltet. Den forløb som en debat mellem overlæge **Michael Borre**, praktiserende læge

Roar Maagård, næstformand i Danske Regioner **Ulla Astmann**, sundhedsordfører **Flemming Møller Mortensen** (S) og sundhedsordfører **Sophie Løhde** (V) med journalist **Kurt Strand** som ordstyrer. Den havde udgangspunkt i et oplæg som PROPA havde udarbejdet sammen med JC og RP, bl.a. suppleret med resultaterne af en af PROPA netop gennemført spørgeundersøgelse blandt foreningens medlemmer.

Følgende temaer blev debatteret:

- Af spørgeundersøgelsens svar kunne det konstateres, at 40 % af mændene var sendt til læge af deres samlever. Panelet debatterede, hvorledes man kunne få mænd til at gå til læge, når de følte, noget var galt. "Kvinder går til læge for at få bekræftet, at de ikke er syge". Mænds tilbageholdenhed over for at gå til læge er en kendsgerning - også selvom de

har smerter eller andet ubehag. I stedet er de ofte tavse, endda også over for deres nærmeste pårørende, og venter på, at det går væk. Derfor opfanges prostatakræft i mange tilfælde først på et tidspunkt, hvor den allerede har spredt sig til andre dele af kroppen, og hvor en helbredende behandling ikke er mulig. Det resulterer bl.a. i, at danske mænds levealder er væsentligt lavere end danske kvinders. Det må der gøres noget ved! *Panelet var enig om, at det var meget svært at nå mænd - ikke mindst enlige mænd - via generelle kampagner. Politikernes anbefaling var, at man forsøgte at få fat i de mænd, der var i arbejde via helbredsundersøgelser initieret af arbejdspladsen. For arbejdsløse mænd, som måske i virkeligheden udgør den mest risikorannte gruppe, havde man umiddelbart ingen løsning.*

- Kendskabet til prostatakræft er lav hos befolkningen i almindelighed og hos en del praktiserende læger, der i gennemsnit kun modtager én patient med prostatakræft pr. år. Da symptomerne i sygdommens tidlige stadier oftest er meget diffuse, er det vanskeligt for lægen at diagnosticere den. Her er samtalen mellem patient og læge yderst vigtig for opsporing af sygdommen, og der påhviler den praktiserende læge et stort ansvar i erkendelse af, at emnet ofte er svært for mange mænd at tale om. *Panelet opfordrede de praktiserende til at være proaktive især over for midaldrende mænd. Man skulle ikke mindst spørge ind til, om der var arvelig disposition for sygdommen i den nære familie, især om nogle familiemedlemmer havde lidt af en aggressiv form for prostatakræft. Panelet var overrasket over, at det ikke var lykkedes at få den af region Midtjylland udarbejdede "Dialogpakke om prostatakræft" ud til andre regioners praktiserende læger trods ihærdig indsats fra PROPA. Panelets praktiserende læge, fhv. formand for dansk Selskab for Almen Medicin, lovede at være behjælpelig med dette.*

- Er der politisk vilje til at få behandlingen af prostatakræft samlet på få, men højt specialiserede sygehuse eller skal regionsøkonomiske forhold være bestemmende i stedet for en tryk og kvalificeret behandling af patienten? *Her udspandt der sig en livlig debat om det uhensigtsmæssige i, at den komplicerede behandling, som prostatakræft ofte kræver, breder ud til en række hospitaler i stedet for at samles på få, højt kvalificerede enheder. "Det er meningsløst i et så lille*

land som Danmark." Det sker tilsyneladende i nogle tilfælde af regionsøkonomiske hensyn. I panelet var man enige om, at det var særdeles uhensigtsmæssigt. Danske Regioner lovede at se nærmere på sagen.

- Skal patienten have krav på kontrol af samme sygehuslæge hver gang? Dette er et udbredt ønske blandt patienter i almindelighed. Det blev anset som særdeles vanskeligt altid at opfylde, og man så det i øvrigt også som en fordel, at patientens situation gennem forløbet blev vurderet af flere læger. Dog var man positiv over for ønsket om en fast koordinerende sygeplejerske for patienten.

- Sundhedsstyrelsen havde netop offentliggjort en oversigt

over opfyldelsen af de tilsigtede ventetider for patienter med forskellige kræftformer. For prostatakræftpatienters vedkommende fremgik, at kun i 50 % af tilfældene blev de tilsigtede ventetider i henhold til Sundhedsstyrelsens "Forløbspakke for prostatakræft" overholdt - i en enkelt region endda kun i 13 % af tilfældene! Panelets læger var ikke tilfredse med opgørelsesmetoderne. Man ønskede en mere differentieret opgørelse, som f.eks. tog hensyn til patientens eget ønske om behandling af en bestemt læge eller en speciel behandlingsmetode (f.eks. robotoperation), hvilket naturligvis kunne øge ventetiden. Sådanne forhold var der efter lægernes mening ikke taget hensyn til i opgørelsen. Des-

uden gjorde man gældende, at prostatakræft i langt de fleste tilfælde var en langsom udviklende kræftform, hvor ventetid havde mindre betydning. Det blev dog imødegået af panelets politikere, som ville se nærmere på opgørelsesmetoden.

Debatten varede en time, og det var ikke muligt for deltagere at stille spørgsmål. Der var absolut positiv interesse og engagement omkring de debatterede emner, og indtrykket er, at det var en særdeles nyttig debat.

PROPA har gennem deltagelsen i Folkemødet fået en god videreførelse af den indsats for at få prostatakræft på den politiske dagsorden, som PROPA startede med efterårets dialogmøder i Aarhus og København.

Nordisk møde i Helsinki 6.-7. juni 2013

Af K.B. Madsen, Landsformand for PROPA

En gang om året mødes de 4 nordiske prostatakræftforeninger for at udveksle erfaringer. I år var Finland vært for mødet, som foregik i Helsinki.

Mødet indledtes med en præsentation af projektet "Nordisk spørgeundersøgelse", som blev omtalt i sidste nummer af PROPA NYT. Projektet blev gennemgået af dr. Thomas Hartvig fra det danske firma KOMPAS, som er ansvarlig for projektets gennemførelse. Medicinalfirmaet Astellas finansierer arbejdet. Projektet påregnes færdigt primo 2014.

Der annonceres efter svar på spørgeundersøgelsen fra PROPAs medlemmer andetsteds i bladet, og bestyrelsen opfordrer kraftigt medlemmerne til at svare! Undersøgelsen kan, hvis der kommer tilstrækkeligt mange svar fra prostatakræftpatienter i alle 4 nordiske lande, blive en væsentlig brik i patientforeningernes arbejde i de kommende år. Vi håber også at kunne få svar fra prostata-

kræfttramte uden for de 4 landes patientforeninger.

Efter kraftige diskussioner senere på mødet enedes man om at sætte undersøgelsen i gang. Spørgsmålene er gennemgået og tilrettet af kræftspecialister fra alle 4 lande.

Derefter var der besøg på Docrates Cancer center, der er et internationalt førende kræftbehandlingscenter. Docrates Cancer Center reklamerer med, at man ikke blot behandler canceren, men patienten som helhed. Man kan få en aftale i stand med en af centrets ledende specialister inden for 1-2 dage, hvorefter diagnose og videre behandlingsplan kan etableres inden for en uge, og behandlingen påbegyndes umiddelbart efter.

Man har behandlet patienter fra mere end 30 lande med mere end 30 forskellige cancertyper og med stor "tilfredshedsrate". Patienten får sin egen personlige læge tildelt sammen med et behandlings-

team. Centret sikrer også patient og pårørende adgang til nødvendige komplementære terapier under og efter selve behandlingen, ligesom rolige og komfortable opholdsfaciliteter kan tilbydes.

Centret er rigt udstyret med det nyeste behandlingsudstyr og har nogle af de førende kræftspecialister tilknyttet. Det er klart, at behandlingen på centret er i den dyre ende, og blandt patienterne finder man da også mange russiske oligarker og norske rigmænd!

Efter præsentationen af centret var der indlæg fra chefuurologen Martti Ala-Opas og direktør Timo Joensuu.

Under mødet var der også indlæg fra Sakari Karjalainen, der er generalsekratær i "Cancer Society of Finland", der svarer til Kræftens Bekæmpelse. Han omtalte bl.a. deres samarbejde med MOVEMBER aktionsgruppen.

Mødet var meget udbytterigt og understregede atter værdien af det gode nordiske samarbejde.

Thomas Hartvig præsenterer Nordisk spørgeundersøgelse

Generalforsamling i sammen- slutningen af europæiske pro- statakræftforeninger, UOMO

Af K.B. Madsen, Landsformand for PROPA

Den 31. maj - 1. juni blev der afholdt generalforsamling i UOMO i Antwerpen i Belgien. UOMOs kontor blev i 2012 flyttet fra Milano i Italien til Antwerpen i Belgien. I den anledning skulle vedtægterne ændres, idet de bl.a. skulle tilpasses belgisk lovgivning. Desuden blev antallet af bestyrelsesmedlemmer nedsat fra 8 til 7.

Fire medlemmer af den siddende bestyrelse ønskede/skulle afgå, bl.a. formanden, der havde bestridt jobbet siden UOMOs start, og som var en af grundlæggerne af UOMO. Der var kampvalg om de fire poster!

Den nye ledelse af UOMO er klarere i sin opbygning og den organisatoriske indsats fra bestyrelsen vil blive mindre krævende, så man får mere tid til det egentlige arbejde for medlemmerne. Man har sat sig som mål at forbedre samarbejdet og erfaringsudvekslingen mellem de nationale foreninger og at intensivere indsatsen over for de sundhedspolitiske myndigheder.

Et første mål, man har sat sig, er udarbejdelse af et såkaldt "White Paper", hvor man opstiller en række ønsker og krav i relation til behandling af prostatakræft.

Dette vil blive præsenteret i et møde med EU parlamentarikere i Bruxelles i juli måned. Et af hovedkravene her er oprettelse af multiprofessionelle behandlingscentre for prostatakræftpatienter i hele Europa.

De opstillede ønsker og krav harmonerer i vid udstrækning med de mål, PROPA har opstillet i foreningens "Vision og Mission", der blev omtalt i sidste nummer af PROPA NYT.

PROPA følger med stor interesse, hvad der kommer ud af de kommende tiltag fra UOMO.

Stormøde i Svendborg

tirsdag den 24. September kl. 19-21

Få mere at vide om prostatakræft når patientforeningen PROPA i samarbejde med Frivillig Rådgivningen, Kræftens Bekæmpelse, Svendborg inviterer til stormøde i

Marineforeningen Maritimcenter, Havnepladsen 2, 5700 Svendborg

Mød ledende overlæge **Ulla Geertsen m.fl. OUH Odense og Svendborg**. De er nogle af Danmarks førende eksperter inden for behandling af prostatakræft.

De vil fortælle om **"Prostatakræft, sygdommens diagnosticering og behandling - herunder de nyeste behandlingsmuligheder"**. Der vil blive lejlighed til at stille spørgsmål. Stormødet, der også er åbent for ikke-medlemmer af PROPA, vil blive annonceret i dagspressen. Af hensyn til arrangementet er tilmelding nødvendig. Deltagelse er gratis.

Tilmelding skal ske til PROPAs sekretariat, Jernbanegade 23 B, 4000 Roskilde på telefon 33 12 78 28 (ma.-fr. kl. 10 - 14) eller pr. e-mail til sekretariat@propa.dk senest fredag den 20. september.

ALECSAT til supplerende behandling af kræftpatienter

Af Bent Alsø,
medlem af PROPA,
bestyrelsesmedlem i
CytoVac A/S

Er cellebaseret styrkelse og aktivering af immunforsvaret en fremtidig supplerende behandlingsmulighed for kræftpatienter, heriblandt prostatakræftpatienter? Det blev diskuteret på CytoVacs generalforsamling i 2013, hvor de seneste resultater af kliniske forsøg blev gennemgået.

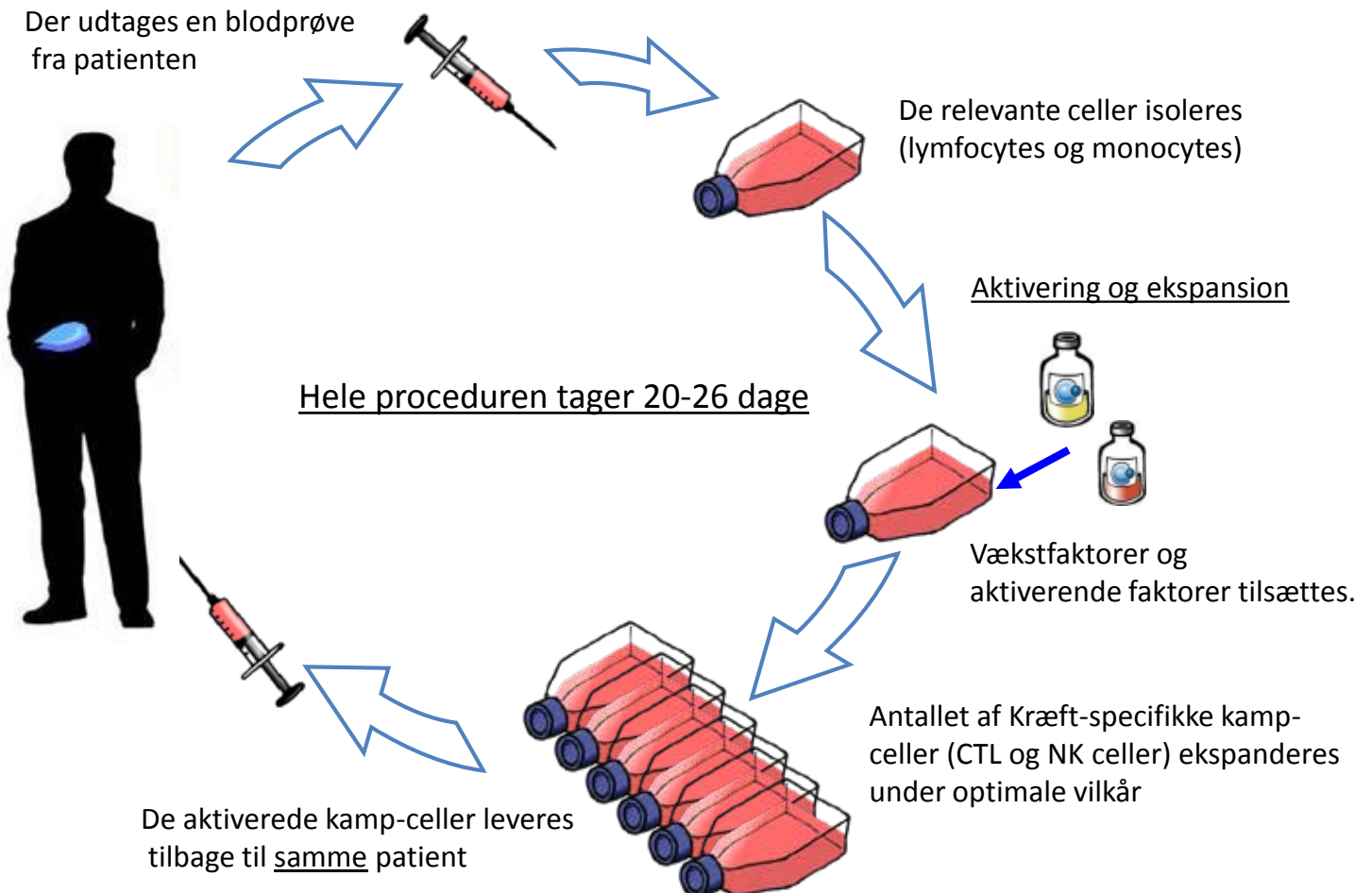
Vision for CytoVac A/S

Det er CytoVac's vision at udvikle supplerende virksomme behandlinger primært til kræftpatienter baseret på styrkelse af patienternes eget immunforsvar. Det er ligeledes CytoVac's vision at behandlingerne skal

være skånsomme og uden negative bivirkninger og dermed øge livskvaliteten for patienterne under og efter behandlingsforløbet. Kan CytoVac's produkter få betydning for prostatakræftpatienter?

CytoVac har gennemført et klinisk fase Ia forsøg med en behandling og et klinisk fase Ib forsøg med tre behandlinger til hver patient på Frederikssund/Herlev hospital med prostatakræftpatienter. Forsøgene er gennemført med patienter, der

Skematisk kan ALECSAT processen illustreres således:

modtog en hormonbehandling, hvis effekt var aftagende eller ophørt. Patienternes sygdom var således i den hormonrefraktære fase. Resultaterne med virksomhedens produkt ALECSAT var positive både hvad angår bivirkninger og effekt i begge forsøg jfr. nedenstående afsnit om resultater. For opnåelse af tilladelse til brug af det anvendte produkt, så skal dette testes i yderligere kliniske forsøg i fase II og fase III, hvilket er en proces, der må forventes at tage yderligere 4-6 år. Processen kræver betydelig kapital og vil kun blive gennemført i samarbejde med partner, der kan tilføre kapital og de kompetencer der skal til for at gennemføre store fase II og fase III kliniske forsøg. På det foreliggende grundlag ser det ud til at ALECSAT kan hjælpe prostatakræft patienter også på et sent tidspunkt i sygdomsforløbet. Imidlertid vil det

vare nogle år før dette bliver endeligt verificeret ved yderligere større forsøg og derefter godkendt af sundhedsmyndighederne.

ALECSAT er et lægemiddel, der produceres individuelt til hver enkelt patient.

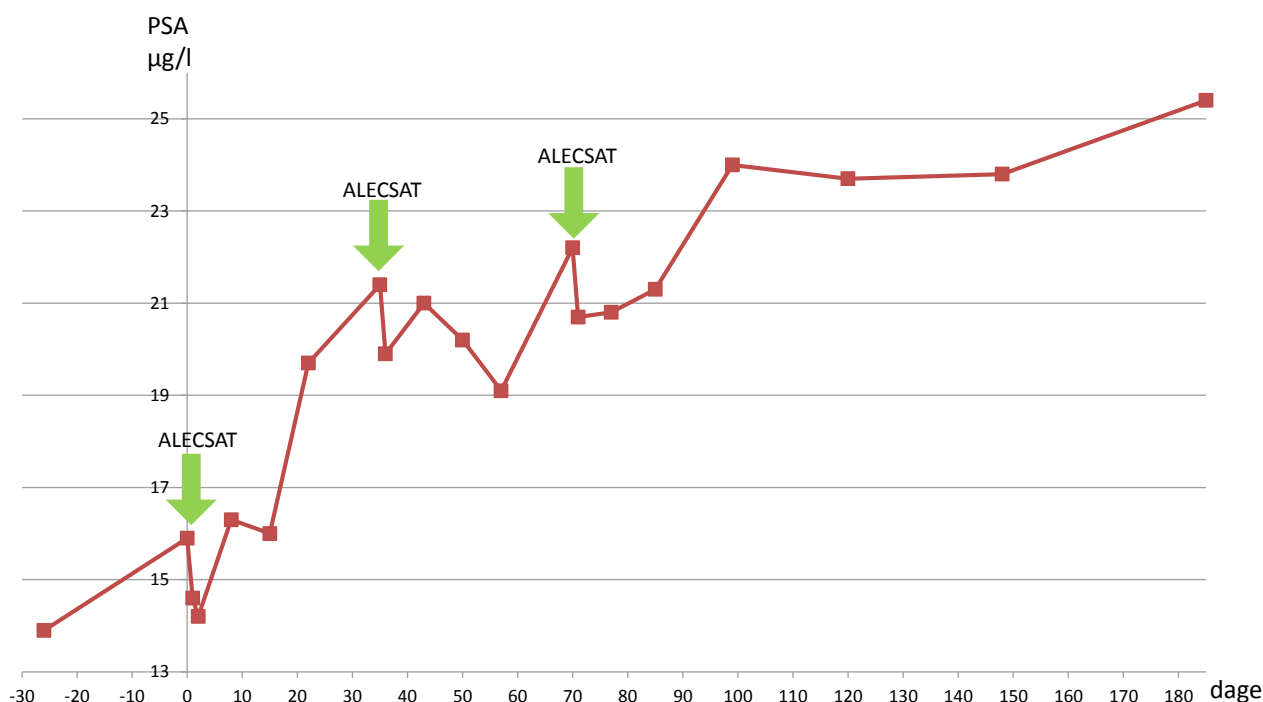
Fra patienten modtages en portion blod. Herfra udtages bestemte celler med betydning for patientens immunforsvar. Disse celler opformeres og aktiveres i CytoVac's produktionslaboratorium uden for kræftens begrænsende rækkevidde. Kræftceller har nemlig en hæmmende indvirkning på vores immunforsvar. Produktionsprocessen varer i 20-26 dage. Der produceres meget betydelige mængder af aktiverede celler, der efterfølgende gives tilbage til patienten med henblik på bekæmpelse af kræften. Det er således patientens egne celler

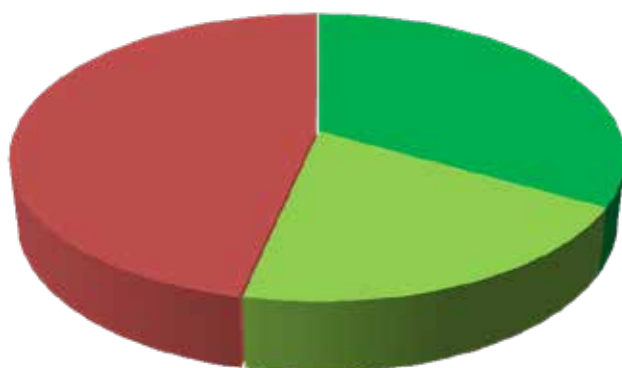
og aflæggere heraf der tilføres patienten.

Blandt de tilførte celler er der også såkaldte hukommelses-celler, der kan medvirke til at styrke og aktivere patientens immunforsvar generelt. Hvorvidt disse celler kan bevare deres kræftbekæmpende egenskaber i længere tid vides endnu ikke, men perspektivet er særdeles interessant da det så vil beskytte patienten imod sygdoms tilbagefald.

Resultater

CytoVac har udover de tidligere nævnte forsøg med prostatakræft desuden gennemført et klinisk fase I forsøg hvor ALECSAT blev afprøvet til behandling af hjernekræft, glioblastom. Forsøget blev gennemført i samarbejde med læger fra Rigshospitalet. I alle tre kliniske forsøg kunne det konstateres, at ALECSAT var vel tolereret og

- 5 patienter (33%) havde færre metastaser og samtidig lavere tumor aktivitet.
- 3 patienter (20%) havde enten færre metastaser eller lavere tumor aktivitet.
- 7 patienter (47%) havde flere eller mere aktive metastaser.

Knogle scintigrafi data fra CV002 studiet. For mere end halvdelen af patienterne synes ALECSAT behandlingerne at have påvirket spredning af kræftsygdommen positivt. 8 af 15 patienter har enten færre og mindre aktive metastaser, eller også har de enten færre eller mindre aktive metastaser. Af de 20 patienter, der indgik i denne del af studiet, havde 6 patienter ikke kræft-spredning til knoglerne, der kunne evalueres med denne analyse metode.

uden negative bivirkninger og en del patienter har også givet udtryk for, at de generelt fik det bedre.

For både prostatakræftpacienterne og hjernekræftpacienterne var der tillige tale om meget positive resultater for så vidt angår den mulige effekt af behandlingerne. Nedenfor et kort sammendrag af resultaterne

Prostatakræft forsøgene

I de to kliniske fase Ib prostatakræft-forsøg, der er gennemført i samarbejde med Frederikssund / Herlev Hospital, ses der ingen bivirkninger, der skyldes behandlingerne, og i begge de gennemførte forsøg, ses der indikationer for effekt. I begge forsøg ses det, at patienternes PSA niveau i blodet umiddelbart falder, og i det senest afsluttede forsøg med flere behandlinger, ses det, at PSA niveauet falder hver gang, man behandler, og effekten på PSA stigningerne forstærkes. For disse patienter måtte det uden behandling forventes, at deres PSA niveau i blodet ville stige eksponentielt, og

de umiddelbare fald ved hver behandling, samt den tilsyneladende ændrede stigningstakt, er en indikation for positiv effekt (PSA er en god indikator for prostatakræft-sygdommens udvikling).

Det ses også, at over halvdelen af patienterne synes at have færre eller mindre aktive knogle-tumorer (metastaser). At prostatakræftpacienternes knoglemetastaser kan påvirkes er både meget usædvanligt og positivt.

Hjernekræft forsøget

Der blev screenet i alt 24 Glioblastoma Multiforme stadie IV (GBM) hjernekræft patienter til forsøget. Alle patienterne er sent i deres sygdomsforløb, de er opereret og har modtaget hele standardbehandlingen, som er et forløb af operation, kemoterapi og stråleterapi, men sygdommen udvikler sig fortsat. Så de patienter, der indgik i forsøget, var meget syge med en begrænset forventet restlevetid. På dette stadie af deres sygdom er det forventet, at patienternes tumorer vil

vokse konstant og med stigende vækstrate.

De kliniske fase I data, der allerede er opnået, er langt over forventning. De fleste patienter, der er behandlet, synes at have god gavn af ALECSAT behandlingerne, patienterne synes at leve længere end forventet og endda med en højere livskvalitet. For flere af patienterne ses det endda, at tumorerne i hjernen bliver betydeligt mindre.

For de to patienter i studiet, der har overlevet længst og modtaget de fleste ALECSAT behandlinger, har både PET og MR-scanninger vist, at både tumorstørrelse og -aktivitet af tumorvæv reduceres markant.

I de kliniske forsøg er det også vist, at ALECSAT cellerne finder frem til og ophobes netop i tumorvævet, og det er vist, at de celler der kan bekæmpe kræftceller findes i tumorvævet længe efter ALECSAT behandlingerne. Det er også vist at ALECSAT behandlede patienter efter ALECSAT behandling sy-

nes at have et langt mere aktivt immunsystem. Det er vigtige observationer der har en afgørende betydning for forståelsen af ALECSAT behandlingernes effekt.

I CytoVac er vi overbeviste om, at behandlinger hjælper patienterne, og de medvirkende læger ser også meget positivt på de data der er opnået. Men for både de klinisk effekt observationer, der er set i prostatakræftforsøgene, og for de effekt observationer, der er set i hjernekræftforsøget, gælder det, at der foreløbig kun er behandlet så få patienter, at disse data ikke er statistisk signifikante. De planlagte kliniske fase II forsøg vil inkludere tilstrækkelig mange forsøgspersoner og kontrolgrupper, så den statistiske signifikans kan påvises.

Hvorved adskiller ALECSAT sig fra andre lignende behandlinger?

Hovedparten af sammenlignelige behandlinger er baseret på de såkaldte dendritcelle immunterapi teknologier. Disse behandlinger kræver, at patientens immunforsvar er vel fungerende, da dendritcellerne skal aktiverer dette forsvar.

Behandlingerne er oftest målrettede mod blot en enkelt af kræftcellernes karakteristiske strukturer. Behandlingerne kan dog være effektive i en række situationer og for en tid.

Svaghederne ved disse behandlinger er, at kræften normalt hæmmer immunforsvaret, således at dette efter nogen tid er svækket og ofte så svagt, at behandlingen ikke altid kan gennemføres med succes. Kræftcellerne har desuden en evne til at mutere, hvorved deres karakteristiske strukturer kan ændres. Derved vil dendritcelle behandlingerne ikke længere have effekt, da det immunforsvar dendritcellerne har aktiveret ikke længere kan finde kræftcellerne.

ALECSAT tilfører immunforsvaret ekstra kapacitet, da der tilføres en stor mængde aktiverede celler, der vil indgå i immunforsvaret. Således kan ALECSAT behandling også anvendes hvor immunforsvaret er svagt, hvilket ofte er tilfældet for kræftpatienter.

ALECSAT er målrettet mod mange af kræftcellernes karakteristiske strukturer og ikke kun imod en enkelt eller to. Dette medfører, at de muteren-

de kræftceller har meget svære ved at undgå angreb fra det styrkede immunforsvar.

Ideelt set har begge produkttyper fordele og bør anvendes efter patientens situation. Efter CytoVac's opfattelse findes der p.t. ikke andre produkter på markedet eller i udvikling, der svarer til ALECSAT.

Generelt er det CytoVac's opfattelse, at ALECSAT er et produkt, der supplerer de hidtidige behandlingsformer og derved giver lægerne flere værktøjer at råde over ved behandlingen af hver enkelt kræftpatient.

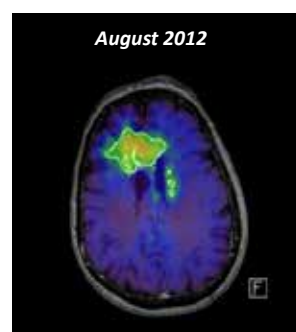
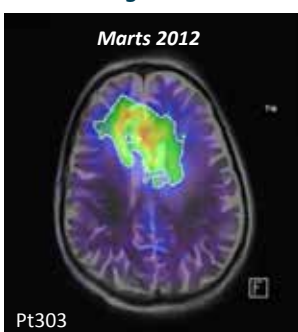
Planer for fremtiden

Udvikling af lægemidler er tidskrævende og omfattet af mange tests og kontroller til sikring af patienterne og til sikring af, at nye produkter rent faktisk er udtryk for forbedringer i forhold til eksisterende og konkurrerende lægemidler. Dette medfører, at udviklingen af nye lægemidler kræver betydelig kapital. CytoVac er kommet ret langt for de investerede midler, men den fortsatte udvikling af denne metode til at behandle kræft er dog afhængig af tilførsel af yderligere kapital. Med

Tumorumvolumen estimeret ved MR-skanning viser, at tumorvolumen for denne patient er reduceret 76% i løbet af 11 måneder

Det aktivt voksende (PET aktive) tumor væv ses også at blive reduceret i løbet af blot 5 måneder efter ALECSAT behandlingerne.

andre ord så er kapital p.t. den begrænsende faktor for at bringe ALECSAT til patienterne.

Lovgivningsmæssigt er der forskellige krav til godkendelse af lægemidler til store og små sygdomme. Dokumentationskravene til små sygdomme kan være mindre end til store sygdomme og der kan opnås gratis hjælp og vejledning fra lægemiddelmyndighederne, alt dette er med det formål også at få udviklet lægemidler til sygdomme med færre patienter. De anderledes krav kan betyde bl.a. mindre omfattende kliniske forsøg og dermed kortere tid til der kan opnås godkendelse af lægemidlet. Hjernekræften Glioblastom og kræft i bugspytkirtelen tilhører gruppen af små sygdomme. Hvorimod prostatakræft tilhører gruppen af store sygdomme med mere omfattende krav til kliniske forsøg, før et lægemiddel kan godkendes til disse sygdomme.

På den baggrund iværksætter CytoVac allerede i efteråret 2013 et klinisk fase II forsøg i samarbejde med bl.a. Rigshospitalet og en række andre hospitaler i Danmark med hjernekræften Glioblastom. Forsøget er designet, så det kan danne baggrund for en lægemiddelgodkendelse. Ligeledes iværksættes et klinisk fase I forsøg på Bispebjerg hospital med patienter med bugspytkirtelkræft. Begge sygdomme er meget aggressive og der findes ingen effektive behandlinger for disse patienter. Disse aktiviteter planlægges finansieret ved indskud af yderligere aktiekapital fra private investorer i lighed med den hidtidige finansiering af virksomhedens udvikling.

For så vidt angår prostatakræft forventes det ikke, at der kan rejses tilstrækkelige midler fra private investorer, til at der for nuværende kan gennemføre kliniske fase II forsøg. Derfor søger CytoVac partnere, der kan tilføre kapital og ressourcer der vil muliggøre den videre udvikling af ALECSAT til behandling af prostatakræft. Succes med ALECSAT behandling dokumenteret i løbet af 2014 for de mindre sygdomme forventes at fremme interessen hos de større medicinalfirmaer, såfremt en partneraftale ikke er landet inden da. CytoVac har allerede fået flere henvendelser fra potentielle partnere, der har opdaget CytoVac's know-how og ALECSAT teknologiens potentiale.

Ud over de kliniske udviklingsaktiviteter så er det selskabets strategi at fortsat forske i videreudvikling af ALECSAT samt effektivisering af produktionsprocessen med henblik på at levere et bedre produkt til lavere produktionsomkostninger.

Historik

CytoVac blev stiftet i 2008 af to russiske forskere, der i mange år havde arbejdet på Kræftens Bekæmpelse, Alexei Kirkin og dennes hustru Karine Djandjougazian samt Bent Alsø A/S. Parterne stiftede et 50/50 ejet selskab Baias ApS, der igen stiftede og finansierede CytoVac A/S. Gradvist lykkedes en række tiltag og selskabet voksede og det gjorde kapitalbehovet også, hvorfor flere private

aktionærer kunne tilknyttedes. Løbende er denne proces fortsat. I begyndelsen var investorernes investeringer i det væsentlige idealistisk motiveret, men i takt med at resultaterne ser fornuftige ud, har de økonomiske aspekter også fået en større plads i investorernes bevidsthed. Selskabet tegner ny aktiekapital i august måned i år. Kursen på selskabets aktier er 150 svarende til kr. 15.000 pr kr. 10.000 aktie. Der er forhåndstegnet for et betydeligt beløb. Inden kapitalforhøjelsen i efteråret 2013 udgør selskabets aktiekapital kr. 43.000.000 fordelt på ca. 80 aktionærer.

Selskabets produkt er patentbeskyttet i alle de vigtigste lande. Videreudviklinger af nye cellebaserede immunterapier og version to af ALECSAT er under udvikling til senere patentering.

Konklusion

Ledelsen i CytoVac er overbeviste om, at ideologien og teknologien omkring ALECSAT har en plads i den fremtidige kræftbehandling til glæde for patienterne, hvorved selskabet er på vej til at opfylde første fase af sin vision om at udvikle supplerende virksomme kræftbehandlingsformer uden negative bivirkninger. De næste år vil vise, om det også statistisk kan bevises, at vor overbevisning er korrekt. CytoVac er ikke i tvivl.

Yderligere oplysninger kan indhentes på selskabets hjemmeside www.cytovac.dk eller hos selskabets administrerende direktør Martin Roland Jensen på mail mrj@cytovac.dk, der også kan oplyse om eventuelle aktietegningsmuligheder i efteråret 2013.

Prostatakræftpatienter behandlet med medicinsk kastration risikerer blodpropper

Af Christina Gade Jespersen, læge, Ph.D. studerende, Urinvejskirurgisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

I samarbejde med Mette Nørgaard, overlæge, Ph.D. og klinisk lektor, Klinisk Epidemiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital samt Michael Borre, overlæge, lærestolsprofessor, dr.med., Ph.D., Urinvejskirurgisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

Prostatakræft og kastration

Anvendelse af medicinsk og kirurgisk kastration i behandling af prostatakræft går tilbage til 1941, hvor 2 forskere Huggins and Hodges opdagede, at prostatakræftcellers udvikling er afhængige af det mandlige kønshormon, testosteron. En opdagelse de senere modtog Nobel prisen for.

Kastration hæmmer dannelsen af testosteron og manglen på testosteron medfører, at hovedparten af prostatakræftcellerne dør indenfor timer, mens en mindre del "går i dvale". I dag anvendes kastration til behandling af patienter med fremskreden prostatakræft med spredning, samt som supplerende behandling til højrisiko patienter der får stråleterapi. Kastration gives enten som medicinsk

kastration med indsprøjtninger hver 3., 6. eller 12. måned, eller ved et kirurgisk indgreb hvor testiklerne bortopereres. Behandlingen lindrer symptomer, og er derudover livsforlængende for patienter med fremskreden sygdom. Desværre er behandlingen ikke uden bivirkninger. Kastration bringer manden i "overgangsalder", med hedeture, impotens, nedsat sexlyst og tab af muskel- og knoglevæv.

Gennem de seneste år har udenlandsk forskning rejst mistanke om øget forekomst af hjertekarsygdom i forbindelse med behandling med medicinsk kastration. Dette forhold satte vi os for at undersøge nærmere. Vi anvendte de danske registre her til, hvor man ved hjælp af hver enkelt persons CPR nummer, kan koble informationer fra de forskellige registre.

Resultater fra det danske studie, 2013

I Cancerregisteret identificerede vi 31.571 danske mænd diagnosticeret med prostatakræft fra 2002 til 2010. Gennem Landspatientregisteret identificerede vi de mænd, der efter deres prostatakræft diagnose var blevet behandlet med enten medicinsk eller kirurgisk kastration. Vi fandt, at 29% (9.204) af prostatakræft patienterne havde modtaget medicinsk kastration og 7% (2.060) kirurgisk kastration.

Igennem Landspatientregisteret fandt vi derefter alle de prosta-

tatakræftpatienter, der i samme årrække havde haft en blodprop i hjertet eller i hjernen. Endelig identificerede vi alle dødelige blodpropper gennem Dødsårsagsregisteret. I alt havde 1397 prostatakræft patienter haft en blodprop i hjertet og 1585 en blodprop i hjernen.

Vi analyserede disse informationer og fandt, at patienter behandlet med medicinsk kastration havde en 31% øget forekomst af blodpropper i hjertet og en 19% øget forekomst af blodpropper i hjernen, når man sammenlignede med prostatakræftpatienter, der ikke var blevet behandlet med medicinsk kastration. Omregnet til absolutte tal medførte den medicinske kastration cirka 14 ekstra tilfælde af blodpropper i hjertet og 12 ekstra tilfælde af blodpropper i hjernen om året. Denne øgede forekomst af blodpropper fandt man ikke efter kirurgisk kastration.

I en supplerende analyse undersøgte vi om den øgede risiko for blodpropper ved brug af medicinsk kastration var afhængig af, om man tidligere havde haft en blodprop i hjerte eller hjerne. I denne analyse fandt vi, at patienter i medicinsk kastrationsbehandling med kendt blodprop-sygdom havde mindre risiko for at få en ny blodprop i forhold til patienter uden kendt blodprop-sygdom. Årsagerne til, at patienter med kendt blodprop-sygdom klarede sig bedst, er ukendte. En mulig forklaring kunne være, at

den forebyggende behandling disse patienter får for deres hjertekarsygdom, har beskyttet dem mod nye tilfælde af blodpropper.

Anbefaling til patienter i behandling med medicinsk kastration

Studiet er netop offentliggjort i det internationale tidsskrift "European Urology". Vores resultater vil forventes diskuteret i Dansk Prostata Cancer Gruppe

(DAPROCA) med henblik på, om der eventuelt skal ændres på de gældende retningslinjerne for valg af kastrationsbehandling. Kastration er fortsat en god og uundværlig behandling for de mange patienter, der har fremskreden sygdom og for højrisiko patienter i stråleterapi. For patienter der er i behandling med medicinsk kastration, kunne man på nuværende tidspunkt overveje at forhøre sig om arvelig disposition til hjerte-

karsygdom, sikre normalt blod-sukker, kolesterol samt blodtryk. Herved kunne en eventuel eksisterende hjertekarsygdom opdages, og relevant forbyggende behandling påbegyndes. Endelig bør kirurgisk kastration overvejes for patienter med fremskreden sygdom. Behandlingseffekten mellem medicinsk og kirurgisk kastration er ligeværdig, men den øgede risiko for blodpropper ville undgås ved valg af kirurgisk kastration.

PROPA har fået et lægeudvalg

Af Marianne Cleemann, formand for medicinudvalget

PROPA har fået et eksternt udvalg med deltagelse af fem læger fra forskellige af landets afdelinger, som har speciale inden for behandling af prostatakræft.

Udvalget opfylder et ønske, som PROPA længe har haft. Udvalgets læger skal hjælpe PROPA med at være opdateret med

hensyn til behandling af prostatakræft. I udvalgets kommissorium er det udtrykt sådan:

"Det er lægeudvalgets opgave at orientere Prostatakræftforeningen PROPA om udviklingen inden for behandling af prostatakræft. Orienteringen dækker så bredt som muligt, både opsporing, diagnosticering, medicinering, øvrige behandlingsmetoder og nye forsknings- og afprøvningsprojekter, der er i gang eller forventes sat i gang. Udvalget svarer på spørgsmål fra PROPA og diskuterer udviklingen med foreningen."

PROPA håber, at udvalget vil blive et sted, hvor foreningen både modtager orientering, får

svar på sine spørgsmål og deltager i frugtbare diskussioner. Det er dog klart, at lægernes tid er en begrænsende faktor, og at det er vigtigt at finde en samarbejdsform, der er så effektiv som mulig. Foreløbig har lægeudvalget og medicinudvalget afholdt et møde den 28. juni. På mødet diskuteredes det især, hvordan lægerne kan opdatere PROPA omkring nye landvindinger og nye behandlingsstrategier. Det blev også vendt, hvordan lægerne kan hjælpe PROPA med information om nye forskningsprojekter og igangsætning/lukning af kliniske undersøgelser.

Udvalget skal nu konstituere sig med en formand og fastlægge et nyt møde i løbet af efteråret.

Lægerne er:

Overlæge Henriette Lindberg, Herlev Hospital, (onkolog)

Afdelingslæge Simon Buus, Aarhus Universitetshospital, (onkolog)

Første reservelæge Martin Mortensen, Aarhus Universitetshospital, (urolog)

Reservelæge Andreas Røder, Rigshospitalet (urolog)

Overlæge Hans-Erik Wittendorff, Roskilde Sygehus (urolog)

Deltag i den første nordiske undersøgelse af mænd og prostatakræft

Ny undersøgelse skal sætte fokus på livskvalitet og livet med prostatakræft i hele Norden. Hvert eneste svar tæller og gør os klogere på livet med prostatakræft, derfor har vi brug for din hjælp. Deltag nu på www.propa.dk

I en ny nordisk undersøgelse indsamler vi viden om nordiske mænds egen oplevelse af livet med prostatakræft på godt og ondt. Undersøgelsen skal bl.a. være med til at opklare, hvordan vi mænd i Norden lever med kræften, hvordan vi oplever sundhedssystemet, og den behandling vi får – og ikke mindst, hvordan vi ser på fremtiden.

Det er første gang nogensinde vi i prostatakræft-patientforeningerne i Sverige, Norge, Finland og Danmark går sammen om en fælles, nordisk undersøgelse blandt mænd med sygdommen.

Det er vigtigt, at vi kender forskelle og ligheder fra region til region og fra land til land, såvel hvad angår behandlingen af sygdommen som det at leve med den."

– K. B. Madsen, landsformand for PROPA.

Du kan også deltage!

Lever du med prostatakræft? Så klik dig ind på din patientforenings hjemmeside og giv din mening til kende – vi har brug for at høre netop din historie. Er du pårørende til en mand med prostatakræft? Gør ham opmærksom på undersøgelsen nu – vi har brug for at høre fra så mange mænd som overhovedet muligt. Hvert eneste svar tæller og gør os klogere på livet med prostatakræft i Norden.

Du finder både undersøgelsen og nærmere oplysninger om informationsmøder i dit nærområde her på www.propa.dk

Prostatakræft i Norden

- Prostatakræft er den mest udbredte kræftform blandt mænd i de nordiske lande.
- I Danmark diagnosticeres mere end 4.000 mænd hvert eneste år, mens der på nordisk plan er mere end 22.000 nye tilfælde om året.
- I Danmark lever mere end 24.000 mænd med diagnosen, og mere end 177.000 mænd i hele Norden lever med prostatakræft.

Kilde: NORDCAN

PROFO
Prostatakræftforeningen

PROSTATAKREFTFÖRBUNDET

PROPA

Prostatakræftforeningen

PROPOF

Finnish Prostate Cancer Association

Musikalske pift til kærlighedslivet

Af Jens Povelsen,
journalist,
medlem af PROPA

Når mandens lyst til sex forsvinder ved prostatakraft, betyder det ikke, at også kvinden mister sexualitet og lyst til nærhed og kærlighed. Derfor er det så vigtigt at man er sammen om at gøre en indsats for at bevare samlivet, trods de nye vilkår. Det er meldingen fra parret Marianne Kibenich og Jens Nielsen, der har fået Prostatakraftprisen 2013 for deres åbenhjertige foredrag "Prostatakraft og Parforhold", som de holder over hele landet for prostatapatienter og deres partnere.

Der er et liv, et kærlighedsliv, også selv om man er blevet ramt af kræft i prostata. Spørg bare ægteparret Jens Nielsen og Marianne Kibenich. Det er der faktisk en hel del, der allerede

har gjort ved de foredragsarrangementer, de to har optrådt med rundt omkring i landet de sidste par år. Og for deres engagement har de for nylig modtaget Prostatakraftprisen 2013.

- Det er en kæmpeudfordring at holde fast i kærlighedslivet, når lysten og evnen forsvinder som følge af operation eller hormonbehandling af prostatakraft, siger Jens Nielsen - der

Jens Nielsen og Marianne Kibenich rejser land og rige rundt og fortæller, hvordan man tænder gnisten - på trods af prostatakraften. Foto: Thomas Zeuthen

suppleres af Marianne Kibenich: - Derfor er det så vigtigt, at både manden og konen får hjælp. Vi koner har jo stadig vores seksualitet intakt, og den ulighed dét medfører kan give store spændinger i forholdet.

Jens Nielsen, 66 år og tidligere projektleder og teknisk chef, har siden diagnosen i 2008 været i hormonbehandling for prostatakræft, der havde spredt sig. Hustruen Marianne Kibenich er 67 år, tidl. socialrådgiver, men har siden 1992 været selvstændig med kursus- og konsulent-, foredrags-, musiker- og forfattervirksomhed. Da Jens fik diagnosen, tegnede det til en restlevetid på to-tre år, og for både ham og Marianne tog det tid at forlige sig med det nye livsvilkår. Men skulle det være sådan, ville de i hvert fald i fællesskab gøre en indsats for at bevare deres sexliv, der med hormonbehandlingen blev mere og mere kompliceret. Med gode samtaler hos ikke mindst en sexolog på Rigshospitalets Sexologiske Klinik fik de sat ord på tingene og fik en klar forståelse af hinandens ønsker til intimitet og kærlighed. Når Jens og Mariannes personlige erfaringer er blevet omsat til efterspurgte foredrag skyldes det bl.a. en oplevelse fra langt før Jens blev syg. Marianne fortæller, at de på hendes mors plejehjem overværede et foredrag om demens, hvor den ene oplægsholder var en mandlig patient med Alzheimers syge, og den anden en kvindelig ægtefælle til en Alzheimerramt mand. "Denne dobbeltpræsentation af livet med demens,

set med patientens og den pårørendes øjne, var en kæmpemæssig øjenåbner, som inspirerede os til at bruge samme form da vi fik lyst til at sætte fokus på emnet parforhold, seksualitet og prostatakræft", siger hun.

En anden inspiration kommer fra en bagage af sange med tilknytning til gårdsangerkulturen og "livet, døden og kærligheden", som de i mange år har dyrket i det orkester, de begge er en del af. Dels var det ikke fremmed for dem at stille sig op foran et publikum, og dels forekom det naturligt at supplere deres beretning med en buket sange, som kunne aktivere følelser som sorg, nærhed, ømhed, optimisme og humor på en helt anden måde, end det talte ord er i stand til.

- Vi har med tiden fået nemt ved at være åbne om vores oplevelser, af hvor svært det kan være med kærligheden, og hvordan vi alligevel kan nyde samværet, mens det for mange godt kan være grænseoverskridende. Her oplever vi, at sang og musik - og nogle lidt selvironiske tegninger! - har en forunderlig indvirkning på tilhørernes lyst til at tage imod, siger Jens.

- Vi har efterhånden været ude i 16 af Prostatakræftforeningens lokalkredse og der kommer gerne mellem 30 og 80 tilhørere - som regel er det både mand og kone, der møder op. Det er virkelig positivt, at så mange pårørende er med. Konen er der ikke kun for at

støtte den mand, der har sygdommen, men også for at få inspiration til at håndtere sin egen situation. Hun skal ofte også være den, der tager ansvar for, at manden opper sig og forstår, at der findes mange måder, han kan bruge, når han skal tænde gnisten hos hende, siger Marianne.

- Og det er netop det, som det handler om, lyder det fra Jens, som tilføjer: - Næsteften lægen er konen den vigtigste fælle, når der skal kæmpes imod kræft. Manden er jo lidt ligesom det sårede dyr ude på savannen: han har mistet kraften og sin status, og han synes bestemt ikke, at der skal tales om den slags.

Udover deres optræden i PROPA-kredse har Marianne og Jens også haft fornøjelsen af at fortælle om deres oplevelse af kræft, kærlighedsliv og livskvalitet ved arrangementer for sundhedsprofessionelle, bl.a. sygeplejersker. Og de håber også, at det en dag kan blive med urologer som tilhørere.

I forbindelse med rapporten "Sexualitet og sundhed" (af Christian Graugaard, Morten Frisch og Bente Klarlund Pedersen) slår Christian Graugaard fast, at hvis man bliver ramt af en alvorlig sygdom, kan nærhed og kærtegn vise sig at være vigtige faktorer for livskvaliteten, og for at give patienten kræfter og mod på livet.

- Det er så det, vi på vores måde prøver at slå til lyd for siger Jens.

DEBATMØDE

Aalborg Universitetshospital

Hobrovej 18-22, 9100 Aalborg, Auditoriet

Tirsdag, den 10. september 2013, kl. 17:00 – 20:00

Hvordan får vi nordjyske mænd til at søge læge, når de har nedre urinvejs symptomer?

Leverer kampagner effektive løsninger, når der skal gøres noget ved alvorlige sygdomme – eller skal nye strukturer indtænkes i opsporingen og behandlingen af fx prostatakræft?

Få bud fra både lokale politikere og læger, når de sætter mænds helbred til debat.

I panelet deltager:

- **Ulla Astman**, Næstformand, Danske Regioner
- **Flemming Møller Mortensen**, Sundhedspolitisk ordfører, S
- **Vibeke Merete Gamst**, Regionråds kandidat, Regionrådsmedlem
- **Jess V. Laursen**, Formand for venstregruppen i regionsrådet
- **Thomas Bjørnhave**, praktiserende læge i Aars
- **Niels Chr. Langkilde**, Overlæge dr. med., Urologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital
- **Mats Holmberg**, Ledende Overlæge, Onkologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital

Moderator: **Kurt Strand**, journalist

Sundhedsstyrelsen har i foråret lanceret en kampagne med opfordring til at få mænd til at gå til lægen – men leverer det hele løsningen i forhold til at gøre noget effektivt ved de store sygdomsområder, der primært rammer mænd, som fx prostatakræft?

Problematikker til debatten:

- Fungerer samtalen mellem praktiserende læge og den mandlige patient?
- Får lægen spurgt ind til de kildne ting, arvelig disposition og får manden formidlet sin bekymring?
- Hvem har ansvaret for at dialogen mellem læge, uanset niveau, og den mandlige patient, leder frem til hvorfor den mandlige patient har søgt læge?
- Hvordan skal sundhedsvæsnets aktører agere i forhold til følsomme emner for manden, eksempelvis impotens og inkontinens, som følger af kræftbehandling?
- Hvad kan man gøre for at mænds sundhed ikke afhænger af, at deres pårørende, som oftest samlever/hustru, står for kommunikationen til lægen, uanset hvilket niveau lægen befinder sig på?
- Hvorledes sikres en ensartet, højt specialiseret multidisciplinær behandling og opfølgning på sygehuset?
- Hvorfor overholdes de fastlagte forløbstider ikke når det gælder prostatakræft?

Der vil efter mødet blive serveret en sandwich og en sodavand.

Deltagelse er gratis og alle er velkomne. Tilmelding foretages enten ved henvendelse til Jens Ingwersen, Sekretariatschef, PROPA mobil 29 93 93 66 eller Poul Erik Christensen, Regionsformand, PROPA Nordjylland, mobil 20 15 04 41 eller per mail til sekretariat@propa.dk eller pec@nordfiber.dk

Sidste frist for tilmelding: 5. september 2013

Det er ikke rart at være ensom – når man er prostatakræftpatient!

Af Jacob Løve, formand for PROPAs redaktionsudvalg, portræt Jørgen Jørgensen
Foto: Marie Louise Munksgaard, Røde Kors

Der er givetvis mange enlige, ensomme ældre mænd, som er prostatakræfttramte, som savner en person at tale med, dels omkring sin sygdomssituation men også om almindelige daglige samtaleemner.

Men når man er prostatakræfttramt, så er man ofte blufærdig for at røbe sin sygdom og i særdeleshed hvis man ikke har nære slægtinge, som er bekendt med ens situation.

Derfor er der et stort behov for besøgsvenner, som er bekendt med prostatakræft, og har forståelse for at føre en fortrolig samtale om sygdommen og dens konsekvenser for den kræfttramte.

At oprette en landsdækkende besøgstjeneste er et langsigtet ønske i PROPA, men det er meget

ressourcekrævende. Derfor vil vi anbefale samarbejde med Dansk Røde Kors, som på landsplan har omkring 4.300 frivillige tilknyttet deres besøgstjeneste.

Dansk Røde Kors' besøgstjeneste er fleksibel og mangfoldig, med tilbud som tilpasses efter den enkelte besøgsmodtagers ønske.

Røde Kors' besøgstjeneste tager afsæt i den ensomhed, som mange føler, og retter sig mod de mennesker, der kan have glæde af den sociale kontakt og den omsorg, som en besøgsven kan give.

Forholdet mellem en besøgsven og en besøgsmodtager ligner på mange måder et almindeligt venskab. Det bygger på det unikke og uforudsigelige møde mellem to mennesker, der hver især kommer med deres historie, deres kvaliteter, ressourcer og mindre heldige karaktertræk, som de bringer med ind i mødet med den anden.

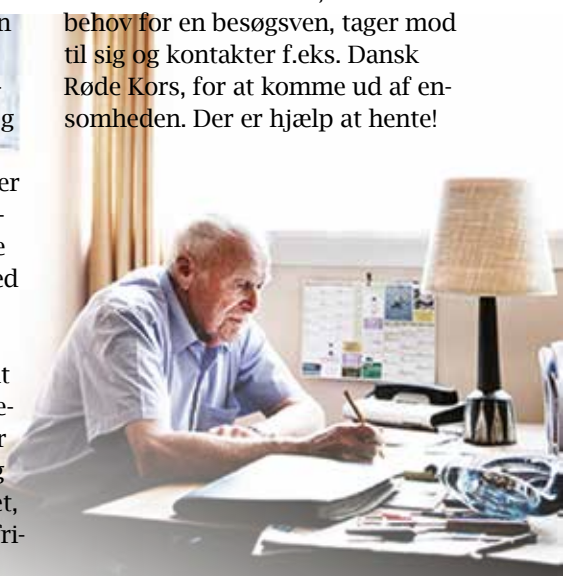
Men præmisserne adskiller sig fra et almindeligt venskab. Blandt andet er besøgsforholdet arrangeret af tredje part (Røde Kors), der er faste regler, der skal følges, og den ene part har bedt om besøget, mens den anden har tilbudt sin frivillige indsats og sit selskab.

Dansk Røde Kors har 182 afdelinger som har besøgstjeneste. For nærmere information om afdelingsadresser m.m.: www.rodekors.dk - Tlf.: 35 25 92 00.

Også andre organisationer og nogle kommuner har besøgstjenester bl.a. Jammerbugt kommune.

Er der blandt PROPAs medlemmer nogen som er bekendt med lokale besøgstjenester, hører vi gerne om det; send oplysninger til Sekretariatet.

Vi håber med denne artikel at de af vore medlemmer, som har behov for en besøgsven, tager mod til sig og kontakter f.eks. Dansk Røde Kors, for at komme ud af ensomheden. Der er hjælp at hente!

VELKOMMEN i Prostatakræftforeningen PROPA

PROPA arbejder for at:

- øge oplysningen om prostatakræft
- støtte forskning i sygdommen

Støt dig selv! Bliv medlem!

Indmeld dig på www.propa.dk eller tlf. 33 12 78 28

Pårørendegruppen i Roskilde

Den formentligt første pårørendegruppe blev dannet i Roskilde i 2007. I denne gruppe sidder Birthe Olsen, der er pårørenderepræsentant i Landsbestyrelsen.

Hun siger: "Vor gruppe i Roskilde har nu fungeret fint i snart 6 år. Det er en åben gruppe, hvor alle er velkomne. Vi har 4 møder om året, hvor der normalt er 8 - 10 deltagere. Vi har en "snak hen over bordet" - ikke bare om sygdom, men også om ting der berører os, om oplevelser, familie og meget mere. Vi julehygger og om

foråret går vi i teater sammen. Vi føler, at vi i gruppen har fået opbygget et fællesskab og en tryghed, der gør, at vi kan tale om de ting, der går os på i hverdagen. Det er et godt åndehul for os alle. Jeg kan kun opfordre til at kaste sig ud i at få dannet en pårørendegruppe mellem ligesindede"

Birthe har lagt et stort arbejde i at få dannet lokalgrupper rundt om i landet - desværre er det endnu kun lykkedes få steder.

Ønsker man hjælp fra Birthe, kan hun kontaktes på bo@propa.dk.

Vi er "Konerne"

Af "konerne" Elin, Marianne og Annemarie

Konerne til mænd med konstateret prostatakræft

Dét var vores indgang til at mødes, og dannede denne pårørende gruppe.

Vi fik ikke sat noget navn på, vi gik bare i gang, ud fra et behov for at tale med hinanden om den situation vi stod i.

Vores situationer er forskellige, nogen mænd er opererede, nogen under anden behandling, men vi oplever, at vi kan dele en hel del erfaringer og støtte hinanden.

Det er en lukket gruppe, det vil sige at den er lille, og hvad vi taler om bliver i gruppen, vi taler ikke om det til vores mænd og andre, det er vores frirum.

Hvad taler vi så med hinanden om?

Parforholdet og de ændringer det giver, når ens mand bliver ramt af kræft. Det er jo en voldsom oplevelse og et langstrakt forløb, der går i gang.

Sex taler vi meget om, det er en af de store forandringer, og vi kan tale om det, set fra kvindeside.

Familie, problemer, børn, sorger og kærlighed.

Vi har haft forskellige fagfolk på besøg, der velvilligt har stillet sig til rådighed og delt ud af deres viden. Det har været meget givende at kunne spørge og diskutere i en lille gruppe, om alt det vi er usikre på, og vi håber, at vi til gengæld har

givet noget input den anden vej. Ja, der dukkede sex op igen, nok overraskende for nogen af fagfolkene, hvor meget det fyldte.

Kræftens Bekæmpelse gør et stort stykke arbejde med oplysning og pårønderarbejde, hvor de når ud til mange, og hvor man kan få input og viden. Det er deres opgave, og det er de gode til.

Det vores lille gruppe kan er noget andet: Dér kan man komme ud med problemerne og få støtte og forståelse af folk i samme suppedas.

"Konerne" er ikke syge, men kræftramte - dét er vi

Har man ikke selv prøvet det, er det svært at forestille sig, hvor hårdt diagnosen for prostatakræft rammer. Ikke kun manden, men også hans kone eller kæreste.

Arbejdskammerater, familie og venner prøver at trøste med ordene "Prostatakræft er ikke noget man dør af, men med". Men selvom det i mange tilfælde er rigtigt, kan det godt virke malplaceret, for ingen af os aner på diagnosetidspunktet, hvor alvorlig sygdommen er, eller hvad den på langt eller kort sigt kommer til at betyde for vores liv og samliv.

Uanset om sygdommen kan helbredes eller ej, vil den for os som koner medføre store forandringer i vores liv, parforhold, tryghed og livskvalitet.

Ordet "fremtid" får en ny og usikker betydning: - Har vi en fremtid sammen? Hvor mange år får vi? Hvordan vil de forme sig?

Så kommer angsten for sygdommens udvikling og for et truende tab. Et nyt livsvilkår, som kan trække tæppet væk under både mænd og koner. Er der hjemmeboende børn, er presset på konen dobbelt, når hun både skal støtte manden og børnene og samtidig holde styr på sine egne følelser. - Hvis vi koner kommer i krise, går ned med stress og måske må sygemeldes, kan det være svært at finde forståelse fra omgangskredsen, arbejdspladsen eller dagpengekontoret: Det er jo ikke os som er syge.

Endelig kommer tabet af seksualiteten, som er et stort tabu. Uanset om der er tale om operation med gode helbredelsesmuligheder, eller om livsforlængende hormonbehandling hvis sygdommen er fremskreden og uhelbredelig, vil behandlingen næsten altid få store konsekvenser for vores mænds seksualitet. Rejsningsproblemer og inkontinens efter operation kan blive mere langvarige end ventet, og den livsforlængende hormonbehandling får både rejsningsevnen og lysten til at forsvinde permanent.

Nogle par opgiver i den situation helt deres samliv. Manden kan måske leve med dette, hvis han helt har mistet lysten, men for os koner,

der stadig har vores seksualitet i behold, er det et stort tab. Hvis ikke vi arbejder med at bevare intimitet og sexuel nydelse i parforholdet trods de nye, svære præmisser, kan ubalancen mellem vores og vores mænds seksuelle behov sætte forholdet under pres.

Kærlighedslivet er en vigtig del af livet - men samtidig et tabufyldt emne, som det kan være svært at tale om med vores nærmeste. Hvis vi får behov for sexologisk vejledning, er der ofte ventetid på de sexologiske klinikker, og langt fra alle privatpraktiserende sexologer har kompetencen til at vejlede kræftramte og deres samlevende.

Det er alle disse problemer, det er så befriende at kunne tale sammen om i "Konerne".

Om at være en lukket selvhjælpsgruppe

"Konerne" er vores frirum, og det vi deler med hinanden her, forbliver i rummet. Heller ikke vores mænd bliver indviet i det vi taler om her.

Til at starte med mødtes to kvinder og delte deres erfaringer. De savnede ligestillede og igennem deres åbenhed lykkedes dem at komme i kontakt med flere med samme behov. Der var to, derefter fire - seks- otte. Alle har vi haft det på samme måde: efter at have deltaget i fællesskabet og oplevet den åbenhed imellem kvinderne, ville vi ikke undvære det.

Vi har været heldige at mødes med ligesindede, som alle er parat til at åbne sig, dele det der er svært, det der er godt, fremskridt, tilbagefald, frustrationer, sorg, megen sorg.

Vi kan tale om hvor vanskeligt det pludseligt kan være at udtrykke sig overfor sin partner, hvor svært det kan være at acceptere at vores kvindelighed og seksuelle lyst stort set er uændret, når nu vores mænd har lidt et stort tab. Vi kan støtte hinanden i vigtigheden af at fastholde intimiteten i vores parforhold, for ikke også at miste hinanden. Vi kan tale om partner-

skab, familieliv og alt det der har betydning for os hver især.

At turde tale med nogen om disse dybe følelser kræver mod, vilje og tillid. Tillid skabes gennem tid og gennem oplevelser der viser at jeg er accepteret som menneske, accepteret med mine følelser, smerter, ønsker, min sorg og min lyst. At jeg kan være den jeg er med alt det jeg indeholder når jeg er sammen med andre.

Det har vi erfaret i gruppen. Vi har besluttet at værne om den tryghed der er opstået ved ikke at åbne for nye medlemmer. Vi har behov for hinanden og det vi især tilfører gruppen. Vi er 8 kvinder med forskellig baggrund og personlighed. Her er en rigdom vi alle profiterer af. Sammen vokser vi. Hos hinanden finder vi styrke til vores hverdag med vores kærester og vores familier.

Vi kan kun sige: Gå i gang, mød og find kvinder som vil være med til at dele, og bliv rigere i dit liv, ligesom os.

PROSTA-VITA

Mandag den 7. oktober 2013 afholder
PROSTA-VITA fonden
møde på Hotel Faaborg Fjord
Svendborgvej 175, 5600 Faaborg
Kl. 17.00-ca. 20.30

Ledende overlæge, dr. med. Lisa Sengeløv, Herlev Hospital vil orientere om:
**Behandling af prostatacancer i dag. Hvilke bivirkninger kan forventes.
Hvilke behandlinger er på vej og hvilke forventninger er der til fremtiden.**

Prostatapatienter og deres pårørende samt sundhedspersonale
er velkomne til arrangementet, der betales af fonden

Der bydes på lidt fortæring i løbet af aftenen, og der bliver lejlighed til at møde andre i samme situation.
Tilmelding til arrangementet er nødvendig og kan ske på tel. 62 61 44 65 eller på info@advokatfaaborg.dk

PROSTA-VITA fonden er testamentarisk oprettet for nogle år siden af en Faaborg-borger, som ønskede at skabe oplysning om prostata-sygdommen og inkontinensproblemer. Denne annonce er indrykket af fonden.

KORT NYT

Svensk undersøgelse kan føre til kræftvaccine

En undersøgelse udført på Universitetssygehuset i Örebro har vist, at en kronisk betændelsestilstand påvirker udviklingen af prostatakræft og kan være årsag til udvikling af aggressiv prostatakræft. Undersøgelsen kunne påvise en forandring af det kræfthæmmende immunforsvar hos mænd med prostatakræft, og denne forandring kunne føre til en aggressiv udvikling af sygdommen.. Resultatet har på nuværende tidspunkt vist en kraftig forøget forekomst af bakterien *Propionibacterium acnes*. Sabina Davidsson, som stod for undersøgelsen, fremhæver, at hvis resultaterne kan bekræftes i videre undersøgelser, kan det føre til et væsentligt gennembrud i behandlingen af prostatakræft. Man ville i fremtiden kunne skabe en vaccine imod den bakterietype.

Kosttilskud hjælper ikke mod prostatakræft

Et nyt klinisk studie punkterer myten om, at kosttilskud skulle hjælpe mod prostatakræft. Det viser en ny gennemgang af ældre forskningsstudier, skriver Reuters. Forskerne sammenholdt data fra otte vigtige kliniske forsøg på området og fandt frem til, at kosttilskud og vitaminer ikke havde nogen mærkbar effekt på sygdommen. - Hovedbudskabet må være, at der ikke eksisterer noget mirakeltilskud mod prostatakræft, erklærer Dr. Paul Posadzki fra Korea Institute of Oriental Medicine.

Høj kvalitet i prostatakirurgi

Som de første nogensinde har forskere fra Copenhagen Prostate Cancer Center på Rigshospitalet i samarbejde med fem hospitaler kortlagt, hvordan det på nationalt plan går patienter, der har fået fjernet prostata ved kirurgi. Såkaldt radikal prostatektomi tilbydes patienter med lokaliseret prostatakræft uden spredning. Operationen foregår ved, at kirurgen fjerner hele prostatakirtlen i et forsøg på at fjerne alt kræftvæv. - Det er den første opgørelse af sin slags i verden, og den er vigtig, fordi vi nu har få et pejlemærke for kvaliteten af operationen. Vi har fået noget dokumentation, vi kan vise patienterne, og studiet viser, at den danske kvalitet er på international højde, siger Andreas Røder, læge og forsker ved Copenhagen Prostate Cancer Center.

Granatæble, grøn te, gurkmeje og broccoli reducerer PSA-niveauet

En engelsk undersøgelse med 203 mænd med prostatakræft viser en god effekt af granatæblefrø, grøn te, gurkmeje og broccoli. Mændene blev tilfældigt fordelt i to grupper, hvoraf den ene fik to daglige kapsler indeholdende udtræk af granatæblefrø, grøn te, gurkmeje og broccoli, medens den anden gruppe fik placebo. Hos de mænd som havde fået kapslerne var PSA-niveauet efter 6 måneder 63% lavere sammenlignet med mændene i placebogruppen. Resultatet blev publiceret af undersøgelsens leder, professor Robert Thomas, onkolog ved Bedford Hospital og Addenbrookes, ved en konference i Chacago.

Patienter med nyre- og urinvejskræft bliver ladt i stikken

Kræft i blære, nyre og prostata er livsfarlig. Alligevel bliver kun lidt mere end halvdelen behandlet i tide. Kræftens Bekæmpelses direktør Leif Vestergaard Pedersen kalder den meget sene behandling af disse patienter helt uacceptabel. De længere behandlingstider kan betyde flere komplikationer og at færre overlever. For prostatakræft bliver kun 50% behandlet indenfor tidsfristen.

Kræftens Bekæmpelse til mænd: Spis ikke fiskeolie

Mænd med høje koncentrationer af omega-3-fedtsyrer i blodet har forhøjet risiko for at udvikle aggressiv prostatakræft. Det viser en ny stor undersøgelse fra Fred Hutchinson Cancer Research Center i USA. Forskningsleder Anne Tjønneland fra Kræftens Bekæmpelse fremhæver, at undersøgelsen er velgennemført og råder nu mænd til forsigtighed med at spise omega-3 som kosttilskud. Dr. Jonny Bowden, amerikansk ernæringseksperter, skriver imidlertid at denne undersøgelse ikke viser noget om anvendelse af fiskeolie som kosttilskud. Undersøgelsen har kun undersøgt blodets indhold af langkædede fedtsyrer, som findes i fisk.

Dr. Bowden anbefaler på baggrund af en lang række veldokumenterede undersøgelser, at mænd fortsat spiser fisk og/eller bruger fiskeolie jævnlige.

KORT MØDEOVERSIGT

Odense	3.9.2013	Knogleskørhed
Aarhus	3.9.2013	Erfaringsudveksling
Ringsted	4.9.2013	Mødet med kræft
København	5.9.2013	Åbent møde
Aalborg	6.9.2013	Patient til patient
Aalborg	10.9.2013	Debatmøde
Aarhus	10.9.2013	Knogleskørhed
Herning	10.9.2013	Knogleskørhed
Tårnby	10.9.2013	Erfarings- og netværkstræf
Aabenraa	10.9.2013	Træffetid
Vejle	11.9.2013	Træffetid
Roskilde	12.9.2013	Foredrag om prostatakræft
Tårnby	17.9.2013	Motion og træning for prostatakræftpatienter
Hillerød	19.9.2013	Bedre livskvalitet med motion
København	19.9.2013	Åbent møde
Nykøbing F	19.9.2013	Kirurgisk behandling af inkontinens
Aalborg	20.9.2013	Patient til patient
Nykøbing M	23.9.2013	Nye lægemidler
Svendborg	24.9.2013	Stormøde
Hvidovre	25.9.2013	Erfaringsudveksling og film
Holbæk	25.9.2013	Selvhjælpsgruppe for pårørende
Esbjerg	30.9.2013	Træffetid
Aarhus	1.10.2013	Erfaringsudveksling
København	3.10.2013	PSA screening – pro et contra
København	3.10.2013	Åbent møde
Aalborg	4.10.2013	Patient til patient
Næstved	8.10.2013	Forandringer i parforhold og pårørendegruppe
Odense	8.10.2013	Erfaringsudveksling

KORT MØDEOVERSIGT (fortsat)

Aabenraa	8.10.2013	Træffetid
Vejle	9.10.2013	Træffetid
Aarhus	10.10.2013	Behandlingsmuligheder for prostatakræft
København	17.10.2013	Åbent møde
Aalborg	18.10.2013	Patient til patient
Hvidovre	21.10.2013	Kommunikation i familien
Tårnby	22.10.2013	Kost og kræft – viden versus myter
Svendborg	22.10.2013	Erfaringsudveksling
Aabenraa	24.10.2013	Prostatakræft og parforhold
Nykøbing F	26.10.2013	Wellness for kræftramte
Esbjerg	28.10.2013	Træffetid
Hjørring	30.10.2013	Knogleskørhed
Roskilde	31.10.2013	Søvnproblemer
København	31.10.2013	Åbent møde
Aalborg	1.11.2013	Patient til patient
Odense	5.11.2013	Behandling af rejsningsproblemer
Aarhus	5.11.2013	Erfaringsudveksling
Hillerød	7.11.2013	Personlige beretninger om behandling
Nykøbing M	11.11.2013	Bækkenbundstræning og inkontinens
Aabenraa	12.11.2013	Træffetid
Næstved	13.11.2013	Onkologisk afd. Næstved
Vejle	13.11.2013	Træffetid
Nykøbing F	14.11.2013	Faser i udvikling af prostatakræft
Svendborg	26.11.2013	Juleafslutning
Nørresundby	28.11.2013	Julehygge
Roskilde	3.12.2013	Julearrangement
Odense	3.12.2013	Julefrokost

Mødekalender

Hovedstadsregionen inkl. Bornholm

København

Hver anden torsdag i lige uger fra den 5. september

Fra kl. 16.00 til 18.00.

Sted: Center for Kræft og Sundhed, Nørre Allé 45, 2200 København N

Emne: Netværkstræf.

Åbent mødested for patienter og pårørende med mulighed for at tale med erfarne frivillige og andre i samme situation.

Kontaktperson: Jens Nielsen, 40 76 62 71

Ingen tilmelding. Mød bare op.

Tårnby

Tirsdag den 10. september

Fra kl. 10.00 til 12.00

Sted: Sundhedscenter Tårnby, Kamillevej 4, 1.th., 2770 Kastrup

Emne: Erfarings- og netværkstræf for prostatakræftpatienter.

Vil du tale med andre prostatakræftpatienter om dit sygdomsforløb og dele erfaringer, så kom til dette erfarings- og netværkstræf. Vi tager udgangspunkt i de enkeltes patienthistorier og diskuterer forløb, erfaringer og muligheder. Sundhedscentret giver kaffen.

Mødeleder: Jacob Løve

Tilmelding: Senest mandag den 9. september, på tlf. 32 47 00 79 eller mail: foredrag.sc@taarnby.dk

Tårnby

Tirsdag den 17. september

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Sundhedscenter Tårnby, Kamillevej 4, 1.th., 2770 Kastrup

Emne: Motion og træning for kræftpatienter.

Der er i dag bred enighed om, at motion og træning er vigtigt for prostatakræftpatienters overlevelse og livskvalitet. På universiteternes center for sygeplejeforskning (UCSF) på Rigshospitalet har man de senere år arbejdet intensivt med forskning

i træning af kræftpatienter bl.a. gennem Krop og Kræft projektet og senest gennem fodboldtræning af prostatakræftpatienter.

Vi har inviteret **Seniorforsker og Psykolog Julie Midtgaard** og **Forskningsassistent Ditte Marie Bruun** fra Rigshospitalet. De vil tale henholdsvis om, hvordan man kan finde og bevare motivationen for fysisk aktivitet samt berette om nyt træningstilbud til mænd med Prostatakræft - nemlig motionsfodbold - i form af en nyoprettet såkaldt 'FC Prostata Liga' under DBU.

Kom og bliv inspireret til et bedre liv for dig selv. Sundhedscentret giver kaffen.

Mødeleder: Jacob Løve

Tilmelding: Senest mandag den 16. september 2013, på tlf.

32 47 00 79 eller mail: foredrag.sc@taarnby.dk

Hillerød

Torsdag den 19. september

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Kræftrådgivningen i Hillerød, Møllestræde 6, Baghuset, 3400 Hillerød

Emne: Kan man som prostatakræftpatient forbedre sin livskvalitet med motion?

Patienter, pårørende og andre interesserede indbydes til et møde med en række forskere:

Psykolog og seniorforsker Julie Midtgaard fra Universitetshospitalets Center for Sundhedsfaglig Forskning på Rigshospitalet

vil sammen med kollegaer, heriblandt **læge og sportskardiolog Jacob Schmidt** fortælle om,

hvorfor man skal træne, og hvordan man kan finde og bevare motivationen. De vil særlig om tale fodboldtræning som motivationsform og præsentere nogle resultater af deres nuværende forskning samt vision for en udbredelse af tilbud om fodbold til mænd med prostatakræft. Kom og bliv inspireret til at gøre noget

mere for din krop og dig selv.

Mødeleder: Roman Sumczynski

Tilmelding: senest 16. september til Kræftrådgivningen i Hillerød, tlf. 48 22 02 82

Hvidovre

Onsdag den 25. september

Fra kl. 19.00 til ca. 21.00

Sted: Hvidovre kommunes sundhedscenter, Hvidovrevej 278, 2650 Hvidovre

Emne: Erfaringsudveksling - tag gerne din ægtefælle/familie med. Efter fremvisning af PROPAs nyeste informationsfilm om vores sygdom og dens behandlingsmuligheder, vil vi udveksle erfaringer (såvel gode som dårlige) med udredning, behandling og konsekvenser.

Gratis kaffe/the

Tilmelding: Senest mandag den 23. september til Hvidovre Sundhedscenter på 36 39 37 37 eller e-mail: sundhedscentret@hvidovre.dk

København

Torsdag den 3. oktober

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Mødet foregår på det nye center for Kræft og Sundhed på Nørre Alle 45, 2200 København N

Emne: PSA Screening - pro et contra.

PSA screening er et omdebatteret emne blandt PROPAs medlemmer, hvoraf mange jo først er blevet diagnosticeret på et tidspunkt, hvor kræften har bredt sig. Vi synes derfor i hovedstadsregionens bestyrelse, at det er vigtigt, at argumenterne pro et contra er kendte blandt medlemmerne. Vi har derfor bedt **Reservelæge, ph.d. studerende Andreas Røder** fra Rigshospitalets Urologiske Afdeling om at holde et indlæg om emnet. Vi forventer herefter en livlig debat på et mere oplyst grundlag. Da Andreas Røder er engageret i det nye forskningscenter på Rigshospitalet vedr. Prostatakræft: Co-

penhagen Prostate Cancer Center - CPC, har vi også bedt Andreas kort redegøre for etableringen af centret og dets opgaver.

Mødeleder: Paul Samsøe

Tilmelding: Senest tirsdag den 1. oktober til Center for Kræft og Sundhed på 82 20 58 05 eller på mail: koebenhavn@cancer.dk

Hvidovre

Mandag den 21. oktober

Fra kl. 19.00 til ca. 21.30

Sted: Hvidovre kommunes sundhedscenter, Hvidovrevej 278, 2650 Hvidovre

Emne: Kommunikation i familien, når én har kræft v/**psykologer Peter Genter og Søren Balling**, Kræftens Bekæmpelse, Lyngby.

Når man bliver ramt af kræft, berører det ikke kun den enkelte, men hele familien. Aftenens foredrag vil handle om hvad det kan gøre ved én, når man får kræft tæt ind på livet. Foredraget vil berøre emner som:

- "Hvordan man kan støtte sig selv og hinanden"
- "Hvor åbent skal man tale om sygdommen"
- "Hvordan bevarer man respekten for hinandens forskelligheder m.m"

Tag gerne flere af dine nærmeste pårørende med. Foredragsholderne vil løbende invitere aftenens deltagere til at bidrage med egne erfaringer.

Gratis kaffe/the.

Tilmelding: Senest torsdag den 17. oktober til Hvidovre Sundhedscenter på 36 39 37 37 eller e-mail: sundhedscentret@hvidovre.dk

Tårnby

Tirsdag d. 22. oktober

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Sundhedscenter Tårnby, Kamillevej 4, 1.th., 2770 Kastrup

Emne: Kost og kræft - Viden versus myter.

Der er mange meninger om, hvordan kosten påvirker vores risiko for at udvikle kræft, og der verserer mange historier om sammenhængen. Både på internettet og i pressen tages emnet ofte op, men det kan være svært at skelne mellem, hvilke sammenhænge der har bund i videnskabelig forskning, og hvilke der er myter. I Kræftens Bekæmpelse forskes der i sammenhængen mellem kost og kræft, og i oplægget vil **ph.d. og forsker Nina Roswall** give en generel introduktion til hvad kræft egentlig er, og på den baggrund forklare dels, hvorfor vi tror, at kosten har en betydning for udviklingen af kræft og desuden forklare, hvilken rolle kosten kan spille for personer, der allerede har udviklet en kræftsygdom. På den baggrund gennemgås en lang række af de kendte fødevarergrupper med fokus på, hvad der på nuværende tidspunkt eksisterer af viden om deres betydning for forekomst og videreudvikling af kræft.

Mødeleder: Jakob Løve

Tilmelding: Senest mandag d. 21. oktober på tlf. 32 47 00 79 eller mail: foredrag.sc@taarnby.dk

København

Onsdag den 6. november

Fra kl. 19.00 til 21.00

Emne: Klage- og erstatningsmuligheder for kræftramte. Hvad kan man klage over? Hvem skal man klage til? Hvornår har man ret til erstatning? Det kan være en jungle at finde rundt i regler og paragraffer. Vil du vide, hvad man gør og hvordan, så mød op onsdag den 6. november. Da

vil **social- og sundhedspolitisk konsulent Lars Kofoed** fra

Kræftens Bekæmpelse give sin viden og sine erfaringer videre, og der bliver efter foredraget mulighed for at stille spørgsmål til Lars Kofoed

Sted: Center for Kræft og Sundhed, Nørre Alle 45, 2200 København N

Mødeleder: Axel Petersen

Tilmelding: Center for Kræft og Sundhed, telefon 82 20 58 05 eller koebenhavn@cancer.dk senest mandag den 4. november 2013

Hillerød

Mandag den 7. november

Fra kl.: 19.00 til 21.00

Sted: Kræftrådgivningen i Hillerød, Møllestræde 6, Baghuset, 3400 Hillerød

Emne: To patienthistorier, to forskellige behandlingsforløb: En med helbredende behandling (operation) og en anden med livsvarig behandling. En personlig beretning.

Patienter, pårørende og andre interesserede indbydes til et møde med to prostatakræftpatienter, der vil fortælle om deres sygdom, behandling og senfølger. Efterfølgende, på baggrund af deres oplæg, vil der være mulighed for erfaringsudveksling og diskussion.

Mødeleder: Roman Sumczynski

Tilmelding: Senest 4. november til Kræftrådgivningen i Hillerød, tlf.: 48 22 02 82.

Hillerød

Mandag den 5. december

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Kræftrådgivningen i Hillerød, Møllestræde 6, Baghuset, 3400 Hillerød

Emne: PROPA i Nordsjælland indbyder til julehygge.

Patienter, pårørende og andre interesserede indbydes til julehygge. Der vil være mulighed for

almindelig julehygge, samtaler om sygdomsforløb eller andre oplevelser.

Mødeleder: Roman Sumczynski

Tilmelding: Senest 2. december til Kræftrådgivningen i Hillerød, tlf.: 48 22 02 82

Region Sjælland

Ringsted

Onsdag d. 4. september

Fra kl. 19.00 til ca. 21.30

Sted: Hyldegården, Hyldegårdsvej 42, 4100 Ringsted.

Emne: Aftenens foredragsholder, **lokalformand for Kræftens Bekæmpelse, Gunnar Christiansen.**

Gunnar fortæller hudløst ærligt om sit møde med kræft. Med stor respekt og alvor for emnet bliver foredraget samtidig krydret med Gunnars form for god humor. De fleste mennesker bliver skræmt ved at høre ordet kræft. Mange spørgsmål melder sig:

Hvorfor mig? Kan det stoppes?

Hvordan skal jeg behandles? Skal jeg have kemo? Kan jeg leve med kræft? Skal jeg dø?

Efter foredraget får vi en kop kaffe og lidt hjemmebag. Derefter åbner vi for spørgsmål og diskussion. Vi vil også kunne udveksle erfaringer om vor sygdom.

Alle er velkomne, også ikke PROPA medlemmer, gerne med pårørende. Der er gratis adgang, Kaffe med brød koster 20,- kr.

Tilmelding: Senest 2. september helst pr. e-mail til Eske Brix eskebrix@gmail.com eller på tlf. 57 61 93 98

Roskilde

Torsdag den 12. september

Fra kl. 19.00 til 21.30

Sted: Roskilde Sygehus, indgang 24, auditoriet, Køgevej 7-13, 4000 Roskilde.

Emne: Kom og hør **overlæge Hans-Erik Wittendorff**, urologisk afd. Roskilde Sygehus orientere generelt om prostatakræft og de fremtidige behandlingsmuligheder.

Pause med kaffe og kage for kr. 20,00

Tilmelding: Senest mandag den 9. september til Kræftens Bekæmpelse i Roskilde, tlf. 46 30 46 60 eller mail: roskilde@cancer.dk

Nykøbing Falster

Torsdag den 19. september

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Frivilligcentret, Banegårdspladsen 1A, 4800 Nykøbing F Lokalgruppen Guldborgsund-Lolland indbyder medlemmer, pårørende og andre interesserede til

Emne: Professor, overlæge dr.med. Jørgen Nordling, Københavns Universitetshospital i Herlev, urologisk afd. Kommer med et indlæg om "Kirurgisk behandling af urininkontinens hos mænd", med efterfølgende spørgetid. Derefter kommer **fy-sioterapeut Elisabeth Hastrup Fredslund**, Guldborgsund Rehabilitering, og foreslår nogle principper for bækkenbundstræning - aftenen slutter med øvelser for de interesserede.

Der serveres gratis kaffe/the.

Tilmelding: Asbjørn Rasmussen, tlf. 22 87 40 21 e-mail: asser@rasmussen.mail.dk

Holbæk

Onsdag den 25. september

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse, Hasselvænget 5, 4300 Holbæk

Emne: Kom og hør om en evt. oprettelse af en selvhjælpsgruppe for PÅRØRENDE til prostatakræfttramte.

Oplæg ved **rådgiver, psykolog Maybritt Thomasen**, Kræftens Bekæmpelse i Holbæk og **pårørenderepræsentant** i PROPAs landsbestyrelse **Birthe Olsen.**

Vi håber på, at rigtigt mange vil komme og få oplysninger om en selvhjælpsgruppe.

Der er gratis adgang og kaffe og brød til kr. 20.

Tilmelding: senest mandag den 23. september, helst pr mail til Bendt Larsen på e-mail bendterik@nypost.dk eller tlf. 59 18 20 09/20 16 48 59..

Næstved

Tirsdag den 8. oktober

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Kræftrådgivningen i Næstved, Det nye Livsrum i Ringstedgade 71, 4700 Næstved

Emne: "Forandringer i parforhold med prostatakræft og etablering af netværksgruppe for pårørende".

Rådgiver fra kræftrådgivningen i Næstved fortæller om mulige forandringer og udfordringer, når den ene part bliver ramt af kræftsygdom.

Pårørende og landsbestyrelsesmedlem i PROPA **Birthe Olsen** giver sine erfaringer videre om start af netværksgruppe for pårørende og håber, at denne aften vil være startskuddet til en sådan gruppe i Næstved.

I pausen vil der blive serveret kaffe/the og kage, pris kr. 25 pr. person.

Tilmelding: Senest torsdag den 26. sept. til Kræftens Bekæmpelse i Næstved, pr. e-mail: hg@cancer.dk eller pr. tlf. 51 85 46 40 med oplysning om navn og antal deltagere.

Nykøbing Falster

Lørdag den 26. oktober

Fra kl. 17.00 til 19.00

Sted: Svømme Center Falster, Kringelborg Alle 3, 4800 Nykøbing F

Emne: " WELLNESS for kræft-ramte".

Et støttearrangement arrangeret af Kræftens Bekæmpelse, lokaludvalg Nykøbing, Brystkræftgruppen Guldborgsund, PROPA prostatakræftgruppen Guldborgsund-Lolland, Svømme Center Falster og Guldborgsund Rehabilitering.

Velvære - selvforkælelse - opladning. Varmtvands bassin i hyggelige omgivelser.

Afslappende musik samt levende lys. Afprøvning af Aqua-Circle og Aqua-Ekstreme - nye og spændende tiltag i Svømme Center Falster.

Gratis frugt, isvand og en let anretning. Prøv forskellige former for individuel massage for 75 kr./20 min.

Tilmelding: Senest mandag d. 14. oktober til Asbjørn Rasmussen på tlf. 22 87 4021 eller på e-mail: asseras@rasmussen.mail.dk (opgiv venligst navn, tlf.) - VIGTIGT: Husk hvis der ønskes massage skal den reserveres ved tilmeldingen.

Roskilde

Torsdag den 31. oktober

Fra kl. 19.00 til 21.30

Sted: Roskilde Sygehus, indgang 24, auditoriet, Køgevej 7-13, 4000 Roskilde.

Emne: Har du søvnproblemer? så kom og hør **rådgiver, psyk.**

Ulrik Schneider fra Kræftens Bekæmpelse, Roskilde, der giver et oplæg omkring SØVN.

Pause med kaffe og kage kr. 20,00

Tilmelding: Senest mandag den 28. oktober til Kræftens Bekæmpelse i Roskilde, tlf. 46 30 46 60 eller mail: roskilde@cancer.dk

Næstved

Onsdag den 13. november

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Kræftrådgivningen i Næstved, Det nye "Livsrum", v/Sygehuset. Ringstedgade 71, Næstved.

Emne: Præsentation af Onkologisk Afdeling på Næstved Sygehus. v/ **Ledende overlæge Niels H. Holländer**, der vil fortælle om de daglige opgaver på afdelingen, samt oplyse om udbygningen af stråleterapien.

Endvidere vil vi blive orienteret om det forskningsprojekt, der er etableret med Lübeck's universitetshospital.

Tilmelding: Senest fredag den 8. nov. til Kræftens Bekæmpelse, Næstved pr.e-mail: hg@cancer.dk eller pr. tlf. 51 85 46 40 med oplysning om navn og antal deltagere.

Nykøbing Falster

Lokalgruppen Guldborgsund-Lolland indbyder medlemmer, pårørende og interesserede til ennemøde.

Torsdag d. 14. november

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Frivilligcentret i Nykøbing Falster, Banegårdspladsen 1 A.

Emne: "Faser i prostatakræftens udvikling og behandlingsmuligheder i de enkelte faser af udviklingen."

Foredragsholder er **Henriette**

Lindberg, overlæge, ph.d., onkologisk afdeling R, Herlev Hospital. Henriette Lindberg har fra sit arbejde speciel erfaring med behandling i sygdommens senere faser.

Der serveres gratis kaffe/the.

Tilmelding: Asbjørn Rasmussen, tlf. 22 87 40 21 eller via e-mail: asseras@rasmussen.mail.dk

Roskilde

Tirsdag den 3. december

Fra kl. 18.00 til 22.00

Adresse: Roskilde Sygehus, indgang 24, mødelokale 1+2, Køgevej 7-13, 4000 Roskilde

Emne: Julearrangement i lighed med tidligere år, herunder amerikansk lotteri.

Deltagerantallet er begrænset til 40 personer grundet lokalernes størrelse, så tilmelding efter først til mølle princippet. Pris pr. deltager kr. 150,00 der omfatter maden, 1 øl + 1 snaps. Yderligere drikkevarer kan købes til rimelige priser.

Tilmelding: Bindende tilmelding senest torsdag den 28. november til Kræftens Bekæmpelse i Roskilde, tlf.: 46 30 46 60 eller mail: roskilde@cancer.dk

Region Fyn

Odense

Tirsdag den 3. september

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse, Vesterbro 46, 5000 Odense C

Emne: Afkalkning af skelettet (osteoporose) ved **læge Erik Fangel-Poulsen**.

Tilmelding: Senest den 2. september på tlf.: 66 11 32 00

Svendborg

Tirsdag den 24. september

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Maritim Center Danmark, Havnepladsen 2, 5700 Svendborg

Emne: Stormøde om "Prostatakræft, sygdommens diagnostisering og behandling - herunder nyeste behandlingsmuligheder".

Få mere at vide om prostatakræft når patientforeningen PROPA i samarbejde med Frivillig Rådgivningen, Kræftens Bekæmpelse, Svendborg, inviterer til stormøde.

Ledende overlæge Ulla Geertsen m.fl. fra OUH Odense og Svendborg. De er nogle af Danmarks førende eksperter inden for behandling af prostatakræft. Der vil blive lejlighed til at stille spørgsmål.

Stormødet, der også er åbent for ikke-medlemmer af PROPA eller Kræftens Bekæmpelse, vil blive annonceret i dagspressen. Af hensyn til arrangementet er tilmelding nødvendig. Deltagelse er gratis.

Tilmelding: Senest fredag den 20. september til PROPAs sekretariat via e-mail sekretariat@propa.dk eller pr. tlf. 33 12 78 28 (ma.-fr. 10-14)

Odense

Tirsdag den 8. oktober

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse, Vesterbro 46, 5000 Odense C

Emne: ERFA møde - udveksling af tanker og synspunkter, både for patient og pårørende.

Tilmelding: Senest 7. oktober på tlf. 66 11 32 00.

Svendborg

Tirsdag den 22. oktober

Fra kl. 19.15 til 21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse, Brogade 35, 5700 Svendborg

Emne: Erfaringsudveksling for såvel patienter som pårørende

Tilmelding: Evt. til Per Jensen tlf.: 26 88 08 80.

Kaffepause
Foto: Boye Koch

Odense

Tirsdag den 5. november

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse, Vesterbro 46, 5000 Odense C

Emne: Årsag til og behandling af rejsningsproblemer.

Professor og læge Arne Lund

Tilmelding: Senest den 4. november på tlf. 66 11 32 00.

Svendborg

Tirsdag den 26. november

Fra kl. 19.15 til 21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse, Brogade 35, 5700 Svendborg

Emne: Juleafslutning for såvel patienter som pårørende

Tilmelding: Evt. til Per Jensen tlf.: 26 88 08 80

Odense

Tirsdag den 3. december

Fra kl. 18.00 til 21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse, Vesterbro 46, 5000 Odense C

Emne: Julefrokost, hyggeligt samvær med lille Julebuffet, pris kr. 100 inkl. 2 genstande. Ekstra øl og vand kan købes.

Tilmelding: Til Jørgen Skov på tlf. 40 13 60 07.

Region Nordjylland Aalborg

Fredage i lige uger

Fra kl. 10.00 til 12.00

Sted: Forhallen i Sygehus Syd, Hobrovej 18-22, Aalborg

Emne: "Patient til patient" er et samarbejde mellem Nordjyske patientforeninger og Aalborg Sygehus. PROPA deltager i dette samarbejde og har træffetid for mænd med prostatakræft fredage i lige uger. Pårørende er også meget velkomne.

Aalborg

Tirsdag den 10. september

Fra kl. 17.00 til 20.00

DEBATMØDE se side 21

Nykøbing Mors

Mandag den 23. september

Fra 19.00 til 21.00

Sted: Støberisalen, Biblioteket, Holgersgade 7, 7900 Nykøbing Mors.

Emne: Ny behandling mod prostatakræft.

Efter mange år uden gennembrud i behandlingen af prostatakræft, er der nu endelig kommet skred i udviklingen af nye lægemidler. På få år er flere lægemidler kommet til. **Læge og ph.d. studerende Maria Ervandian** fra Urinvejsskirurgisk afdeling, Aarhus Universitetshospital vil fortælle om nye lægemidler som Abiraterone (Zytiga), MDV3100 (Enzalutamide), Cabazitaxel samt igangværende lægemiddelforsøg indenfor prostatakræft. Der vil være fokus på de nye lægemidlers virkningsmekanisme samt bivirkninger og en generel introduktion til, hvornår i sygdomsforløbet de forskellige lægemidler anvendes. Der vil desuden være en kort introduktion til, hvad det betyder at være forsøgsperson i et lægemiddelforsøg.

Tilmelding: Senest fredag d. 20. september til Sven Thor Larsen, tlf.: 97 72 23 43, e-mail sventhor@mail.tele.dk eller Ole Jensen tlf.: 97 92 53 70, e-mail: ojpropa@gmail.com

Hjørring

Onsdag den 30. oktober

Fra kl. 18.00 til 20.00

Sted: Cafeen, Specialskolen for Voksne, Elsagervej 25, 9800 Hjørring.

Emne: Kræft og knogleskørhed. PROPA, Osteoporoseforeningen, Dansk Brystkræft Organisation og Kræftens Bekæmpelse er indbydere.

Både mænd og kvinder rammes af kræftsygdomme og knogleskørhed. Kom og mød **knogleekspert, overlæge, professor Peter Vestergaard og urolog, overlæge, lektor Niels Chr. Langkilde**. Hør om knogleskørhed og antihormoner ved brystkræft og prostatakræft. De to læger sætter særligt fokus på, hvad

antihormoner gør ved knoglerne ved kræftbehandling og mulighederne for behandling.

Billet kan købes på www.fof.vendsyssel.dk eller pr. telefon 70 25 50 50.

Billetpris: kr. 50 for foreningsmedlemmer og kr. 75 for ikke-medlemmer.

Nykøbing Mors

Mandag den 11. november

Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Støberisalen, Biblioteket, Holgersgade 7, 7900 Nykøbing Mors

Emne: Bækkenbundstræning og inkontinens.

Fysio- og uroterapeut Gunnvor Nicolajsen, Terapiafdelingen Sygehus Thy-Mors og Nordthy Klinik for Fysioterapi, Thisted, kommer med oplæg om bækkenbundens funktion, især dens betydning for kontinensfunktionen og vandladningen, Træning af bækkenbunden - hvad ved vi?

Efter kaffepausen bliver der mulighed for at stille spørgsmål. Til slut gives en kort instruktion i øvelser for bækkenbunden.

Tilmelding: Senest fredag d. 8. november til Sven Thor Larsen, tlf.: 97 72 23 43, e-mail: sventhor@mail.tele.dk eller Ole Jensen, tlf.: 97 92 53 70, e-mail: ojpropa@gmail.com

Nørresundby

Torsdag den 28. november

Fra kl. 18.30 til ca. 21.30

Sted: ÆldreSagens lokale, Torvet 5, 9400 Nørresundby

Emne: Julehygge.

Traditionen tro afholder vi igen Julehygge og vi sørger selv for underholdning, så medbring det gode humør. Der serveres en juleanretning til ca. kr. 100 pr. person, og drikkevarer kan købes til rimelige priser.

Tilmelding: Senest lørdag den 23. november til Willy Larsen, tlf. 98 17 04 03 / 40 40 26 04 eller Poul Erik Christensen tlf. 98 23 61 29 / 20 15 04 41 e-mail: pec@nordfiber.dk

Region Midtjylland Aarhus

Den 1. tirsdag i hver måned
Fra kl. 19.00 til 21.00

Sted: Hejmdal, Kræftpatienternes Hus, Peter Sabros Gade 1, 8000 Aarhus C.

Emne: Samtalegruppe for prostatakræftpatienter og deres pårørende (erfaringsudveksling) - tag gerne din ægtefælle / familie med. Der serveres kaffe / te og frugt for 10 kr.

Tilmelding: Gerne ugen før til aarhus@propa.dk eller telefon-svarer 22 38 26 24

Aarhus

Tirsdag den 10. september
Fra kl. 18.30 til 21.00

Sted: Marselisborg Centret, bygning 8, P.P. Ørums Gade 11, 8000 Aarhus C

Emne: Knogleskørhed i forbindelse med behandling for Prostatakræft.

Læge Tanja Sikjær fra osteoporose klinikken holder foredrag og besvarer spørgsmål.

Tilmelding: Senest mandag den 2. september pr. e-mail til aarhus@propa.dk eller telefon-svarer på 22 38 26 24.

Herning

Tirsdag den 10. september
Fra kl. 19.00 til 21.30

Sted: Frivillig Centret, Fredensgade 14, 7400 Herning (Codan huset)

Emne: Prostatakræft og knogleskørhed.

Knogleskørhed - det er da noget, som kun ældre kvinder får?

Knogleskørhed, også kaldet osteoporose, rammer både mænd og kvinder. Mænd med prostatakræft er i en øget risiko for at udvikle knogleskørhed, hvis de er i kastrationsbehandling, og derfor er det nyttigt at kende sygdommen. **Overlæge Lars Høst** vil fortælle om en ofte overset bivirkning ved hormonbehandling af prostatakræft. Kaffe og te kan købes.

Tilmelding: Med navn og adresse, antal og tlf. nr. senest tirsdag d. 6. september kl. 12.00 til Kræft-

tens Bekæmpelses Rådgivningscenter Herning, tlf. nr. 96 263 160 eller e-mail herning@cancer.dk - mærkes PROPA

Aarhus

Torsdag den 10. oktober

Fra kl. 18.30 til 21.00

Sted: Marselisborg Centret, bygning 8, P.P. Ørums Gade 11, 8000 Aarhus C

Emne: Behandlingsmuligheder, prostatakræft fra A - Z, **Læge ph.d. Martin Mørch Mortensen** vil fortælle om prostatakræft og de behandlingsmuligheder der er.

Tilmelding: Senest mandag den 2. oktober pr. e-mail til aarhus@propa.dk eller telefonsvarer på 22 38 26 24.

Region Syddjylland

Aabenraa

Den anden tirsdag i hver måned (undtagen december)

Fra kl. 13.00 til 15.00

Sted: Nørreport 4.1., 6200 Aabenraa

Emne: Træffetid for mænd med prostatakræft. Mød tidligere eller nuværende patienter fra PROPA. Pårørende er også meget velkomne.

Tilmelding: Til Kræfttrådgivningen i Aabenraa på tlf. 74 62 51 50

Esbjerg

Den sidste mandag i hver måned (undtagen december)

Fra kl. 12.30 til 14.30

Sted: Jyllandsgade 30, 6700 Esbjerg

Emne: Træffetid for mænd med prostatakræft. Mød tidligere og nuværende patienter fra PROPA. Pårørende er også meget velkomne.

Tilmelding: Til Kræfttrådgivningen i Esbjerg på tlf. 76 11 40 40.

Vejle

Den anden onsdag i hver måned (undtaget december)

Fra kl. 14.00 til 16.00. Fra oktober kl. 15.00 til 17.00

Sted: Blegbanken 3, 7100 Vejle.
Fra oktober: Beriderbakken 9, 7100 Vejle.

Emne: Træffetid for mænd med prostatakræft. Mød tidligere og nuværende patienter fra PROPA. Pårørende er også meget velkomne.

Tilmelding og kontakt: Peter. U. Juhl, på e-mail puj@propa.dk , SMS 23 95 28 61 eller tlf. 75 57 28 60.

Aabenraa

Torsdag den 24. oktober

Fra kl. 18.30 til ca. 21.30

Sted: FOLKEHJEM, Haderslevvej 7, 6200 Aabenraa

Emne: Prostatakræft og parforhold - en personlig beretning ved **Jens og Marianne**, der er prostatakræftpatient og pårørende.

Behandlingen af prostatakræft kan have alvorlige konsekvenser for seksualiteten. Alligevel tales der kun lidt om de spørgsmål

dette rejser for parforhold og livskvalitet, for emnet er både svært og tabubelagt. Hvordan opleves det som mand, at blive ramt på potensen? Hvordan er det at være kone/samlever/kæreste, når manden får prostatakræft? Er det muligt at bevare sit sexliv, og hvor kan man hente hjælp?

Parret Jens og Marianne fortæller om deres liv med prostatakræft. Om at gennemleve kriser, om behandlingen og dens bivirkninger, og om den udfordring det er for begge, når behandlingen får konsekvenser for seksualiteten.

Jens og Marianne er musikere, og giver deres beretning en ekstra dimension med små musikalske indslag. Efterfølgende er der lejlighed til spørgsmål og debat. Foredraget henvender sig til patienter og pårørende i region Syddjylland. Der bliver serveret en forfriskning i pausen.

Tilmelding: Senest søndag den 20. okt. til Peter U. Juhl, på e-mail: puj@propa.dk, SMS 23 95 28 61 eller tlf. 75 57 28 60.

Prostatakræftforeningen PROPA

Bestyrelsesmedlemmer og suppleanter

Medlemmer og andre interesserede bedes så vidt muligt henvende sig lokalt

Landsbestyrelsen

Landsformand

K. B. Madsen, Baldersvej 19,
4000 Roskilde
Tlf. 46 37 41 09 / 40 13 15 47
e-mail: madsenkb@mail.dk

Næstformand

Gert L. Christensen
Lysholmsvej 6, 4000 Roskilde
Tlf. 46 36 09 20
e-mail: glc@propa.dk

Kasserer

Kaj Rotbøl,
Boesvangen 2, 7120 Vejle Ø,
Tlf. 97 70 20 90 / 24 95 67 04
e-mail: kr@propa.dk

Regionsformand

Hovedstaden inkl. Bornholm

Paul Samsøe,
Høyrups Alle 28 B, 2900 Hellerup
Tlf. 39 61 29 14/40 35 35 16
e-mail: paul@paulsamsøe.dk

Regionsformand Sjælland

Gert L. Christensen
Lysholmsvej 6, 4000 Roskilde
Tlf. 46 36 09 20
e-mail: glc@propa.dk

Regionsformand

Fyn og omliggende øer

Niels Ejner-Jensen
Langelinie 144, 5230 Odense M
Tlf. 66 19 19 49
e-mail: nej@propa.dk

Regionsformand Nordjylland

Poul Erik Christensen
Hammershøj 47, Øland
9460 Brovst
Tlf. 98 23 61 29 / 20 15 04 39
e-mail: pec@nordfiber.dk

Regionsformand Midtjylland

Thorkild Rydahl
Skåde Skovvej 42,
8270 Højbjerg
Tlf. 86 27 98 88 / 40 45 18 35
e-mail: tr@trlaw.dk

Regionsformand Syddjylland

Peter Uldall Juhl
Bjert Vestervang 19, 6091 Bjert
Tlf. 75 57 28 60 / 23 95 28 61
e-mail: puj@propa.dk

Bestyrelsesmedlem

Jacob Løve
Amager Landevej 88, 1.tv.,
2770 Kastrup
Tlf. 32 51 03 90
e-mail: jaconi@mail.dk

Pårørende-repræsentant

Birthe Olsen,
Maglekæret 20 B,
2680 Solrød Strand,
Tlf. 56 87 08 34 / 60 71 74 26
e-mail: bo@propa.dk

Suppleanter til Landsbestyrelsen

Hovedstaden inkl. Bornholm

Jens Christian Birch
Æblevangen 5, 2765 Smørum
Tlf. 25 36 42 06
e-mail: jc@jcbirch.dk

Sjælland

Jørgen Hindhede,
Ibsgården 170, 4000 Roskilde
Tlf. 46 36 17 82 / 20 11 16 60
e-mail: privat@advojh.dk

Fyn og omliggende øer

Jørgen Skov
Chr. Lehns Vænge 65,
5270 Odense N
Tlf. 40 13 60 07
e-mail: joergen.skov@privat.dk

Nordjylland

Sven Thor Larsen,
Lillerisvej 15, Fredsø,
7900 Nykøbing Mors
Tlf. 97 72 23 43
e-mail: sventhor@mail.tele.dk

Midtjylland

Asger E. Knudsen
Akacieparken 25, 7430 Ikast
Tlf. 97 12 52 95
e-mail: aek@pc-privat.dk

Syddjylland

Jørgen Steffensen
Mølleparken 354,
6240 Løgumkloster
Tlf. 74 74 37 31 / 21 23 00 55
e-mail: jsteff@webspeed.dk

Inga Elisabeth Jensen,
Danmarksgade 20 1. th.
9900 Frederikshavn
Tlf. 26 29 27 47, e-mail:
ingaelisabeth@youseeme.dk

Erik Østergaard,
Tranevej 36, 5000 Odense C
Tlf. 66 13 72 73 / 40 27 05 28
e-mail: tryk-analyse@galnet.dk

Kai Verner Nielsen,
Strandhaven 136,
2665 Vallensbæk Strand
Tlf. 42 40 26 28
e-mail: kaiverner@yahoo.dk

Ole Brunsbjerg,
Granslevvej 6, 8370 Hadsten
Tlf. 21 24 01 99
e-mail: brunsbjerg@elromail.dk

Tilknyttet med særlige opgaver

Redaktør

Werner Klinth Jensen,
Klosterengen 89,
4000 Roskilde
tlf. 46 37 12 56,
e-mail: wkj@propa.dk

Webmaster

Johnny Ejs, Tølløsevej 4,
4330 Hvalsø
Tlf. 28 10 24 79
e-mail: joe@propa.dk

Sekretariatschef

Jens Ingwersen
Jernbanegade 23 B,
4000 Roskilde
Tlf. 33 12 78 28 / 29 93 93 66
e-mail: jin@propa.dk

Regionsbestyrelse og lokalgrupper i Hovedstadsregionen

Regionsbestyrelse

Regionsformand: Paul Samsøe
Høyrups Allé 28 B,
2900 Hellerup
Tlf. 39 61 29 14/40 35 35 16,
e-mail: paul@paulsamsøe.dk

Næstformand:

Jens Christian Birch
Æblevænget 5, 2765 Smørum
Tlf. 25 36 42 06
e-mail: jc@jcbirch.dk

Kasserer: Kai Verner Nielsen
Strandhaven 136, 2665 Vallensbæk Strand
Tlf. 42 40 26 28,
e-mail: kaiverner@yahoo.dk

Fagkonsulent for bestyrelsen:

Jørgen Petersen
Jernbanealle 34,
3060 Espergærde
Tlf. 49 13 57 07,
e-mail: jobe@email.dk

Pårørende-repræsentant:

Christina Lohmann
Gråpilevej 4, 2880 Bagsværd
Tlf. 44 98 61 13/40 27 36 96,
e-mail: solilohmann@privat.dk

Lokalgrupper

Lokalgruppe Storkøbenhavn

Formand: Axel Petersen
Søvej 6B, 2880 Bagsværd
Tlf. 21 28 31 97
e-mail: axel@petersen.mail.dk

Næstformand: Jens Nielsen
Sortedam Dosserring 95A 3.tv.,
2100 København Ø
Tlf. 35 43 00 84,
e-mail: sortedam@post9.tele.dk

Lokalgruppe Nordsjælland

Formand: Roman Sumczynski
Baunevænget 50, Nødebo, 3480
Fredensborg
Tlf. 48 48 32 83 / 61 50 32 83
e-mail: roman@lic-mail.dk

Næstformand: Preben Byskov
Idrætsvej 19, 3200 Helsingør
Tlf. 24 25 74 07,
e-mail: byskov@larsen-byskov.dk

Lokalgruppe Amager

Formand: Jacob Løve
Amager Landevej 88, 1.tv.,
2770 Kastrup
Tlf. 32 51 03 90
e-mail: jaconi@mail.dk

Næstformand:

Vakant

Lokalgruppe Vestegnen

Formand: Kai Verner Nielsen
Strandhaven 136,
2665 Vallensbæk Strand
Tlf. 42 40 26 28
e-mail: kaiverner@yahoo.dk

Næstformand: Finn Gerdes
Strandmarksvej 46, 2.th.,
2650 Hvidovre
e-mail: fge@hvidovre.dk

Lokalgruppe Bornholm

Kontaktperson:
Flemming Vibe
Fiskergade 11, 3740 Svaneke
Tlf. 48 25 17 75,
e-mail: viri@mail.dk

Regionsbestyrelse og lokalgrupper for øvrige Sjælland

Regionsbestyrelse

Regionsformand:
Gert L. Christensen
Lysholmvej 6, 4000 Roskilde
Tlf. 45 36 09 20
e-mail: glc@propa.dk

Næstformand:

Jørgen Hindhede,
Ibsgården 170, 4000 Roskilde
Tlf. 20 11 16 60,
e-mail: privat@advojh.dk

Kasserer: Birthe Olsen,
Maglekæret 20 B, 2680 Solrød
Strand,
Tlf. 56 87 08 34 / 60 71 74 26
e-mail: bo@propa.dk

Bestyrelsesmedlem: Boye Koch
Lille Højbrøndstræde 3 B,
4000 Roskilde
Tlf. 40 28 47 70
e-mail: fotograf@boyekoch.dk

Bestyrelsesmedlem:

Bendt Larsen,
Asminderupvej 96,
4390 Vipperød
Tlf. 59 18 20 09
e-mail: bendterik@nypost.dk

Bestyrelsesmedlem:

Asbjørn Rasmussen,
Østre Allé 18, 4800 Nykøbing F
Tlf. 22 87 40 21
e-mail: asseras@rasmussen.
mail.dk

Bestyrelsesmedlem:

Hans-E. Pedersen,
Egernvænget 22, Brøderup,
4733 Tappernøje
Tlf. 44 95 13 03 / 40 17 53 03
e-mail: hans-e@email.dk

Bestyrelsesmedlem:

Poul Erik Andersen,
Sneserevej 50, 4733 Tappernøje
Tlf. 20 87 43 91
e-mail: pejka@email.dk

Bestyrelsesmedlem:

Eske Brix
Balstrupvej 17, 4100 Ringsted
Tlf. 50 46 16 43
e-mail: eskebrix@gmail.com

Lokalgrupper

Lokalgruppe Nordvestsjælland

Formand: Bendt Larsen,
Asminderupvej 96,
4390 Vipperød
Tlf. 59 18 20 09,
e-mail: bendterik@nypost.dk

Bestyrelsesmedlem:

Svend Ejvin Jensen,
Havnevej 18, 2.tv.,
4000 Roskilde
Tlf. 24 27 49 06,
e-mail: svendejvin@gmail.com

Lokalgruppe Guldborgsund-Lolland

Formand: Asbjørn Rasmussen
Østre Allé 18, 4800 Nykøbing F
Tlf. 22 87 40 21, e-mail:
asseras@rasmussen.mail.dk

PR-medlem: Mogens Klarskov
Bomstræde 13, 4880 Nysted
Tlf. 24 48 94 27
e-mail: mk1941@mail.dk

Lokalgruppe Næstved

Formand: Hans-E. Pedersen
Egernvænget 22, Brøderup,
4733 Tappernøje
Tlf. 44 95 13 03 / 40 17 53 03,
e-mail: hans-e@email.dk

Kasserer: Poul Erik Andersen
Sneserevej 50, 4733 Tappernøje
Tlf. 20 87 43 91
e-mail: pejck@email.dk

Bestyrelsesmedlem:
Hugo Lauritzen
Kjeld Abells Vej 6,
4700 Næstved
Tlf. 39 46 44 25 / 22 79 26 24,
e-mail:
hugo.lauritzen@stofanet.dk

Lokalgruppe Roskilde

Formand: Jørgen Hindhede
Ibsgaarden 170, 4000 Roskilde
Tlf. 20 11 16 60
e-mail: privat@advojh.dk

Bestyrelsesmedlem:
Poul Nørgaard
Ahornlunden 9, 2.tv.,
4000 Roskilde
Tlf. 46 13 83 08
e-mail: ahorn9@live.dk

Pårørende-repræsentant og kasserer: Birthe Olsen
Maglekæret 20 B,
2680 Solrød Strand
Tlf. 56 87 08 34 / 60 71 74 26
e-mail: bo@propa.dk

Bestyrelsesmedlem:

Boye Koch
Lille Højbrøndstræde 3 B,
4000 Roskilde
Tlf. 40 28 47 70
e-mail: fotograf@boyekoch.dk

Bestyrelsesmedlem:

Gert L. Christensen
Lysholmsvej 6, 4000 Roskilde
Tlf. 46 36 09 20
e-mail: glc@propa.dk

Bestyrelsesmedlem:

Svend Ejvin Jensen,
Havnevej 18, 2.tv., 4000 Roskilde
Tlf. 24 27 49 06,
e-mail: svendejvin@gmail.com

Lokalgruppe Ringsted

Formand: Eske Brix
Balstrupvej 17, 4100 Ringsted
Tlf. 50 46 16 43
e-mail: eskebrix@gmail.com

Regionsbestyrelse og lokalgrupper på Fyn og omliggende øer

Regionsbestyrelse Fyn

Regionsformand:
Niels Einer-Jensen
Langelinie 144, 5230 Odense M
Tlf. 66 19 19 49
e-mail: nej@propa.dk

Næstformand: Jørgen Skov,
Chr. Lehns Vænge 65,
5270 Odense N
Tlf. 40 13 60 07
e-mail: joergen.skov@privat.dk

Lokalgruppe Odense

Formand: Niels Einer-Jensen
Langelinie 144, 5230 Odense M
Tlf. 66 19 19 49
e-mail: nej@propa.dk

Næstformand: Jørgen Skov,
Chr. Lehns Vænge 65,
5270 Odense N
Tlf. 40 13 60 07
e-mail: joergen.skov@privat.dk

Kasserer: Dorte Hartmann,
Flintagerløkken 53,
5250 Odense SV
Tlf. 65 96 16 62 / 61 60 16 62
e-mail: dhartmann@ofir.dk

Bestyrelsesmedlem:

Erik Østergaard,
Tranevej 36, 5000 Odense C
Tlf. 66 13 72 73, mob. 40 27 05 28
e-mail: tryk-analyse@galnet.dk

Selvhjælpsgruppe Svendborg

Per Jensen
Skovløkke 3, 5700 Svendborg
Tlf. 62 22 05 06
e-mail: propafyn@gmail.com

Michael Korsgaard Sørensen,
Sundhaven 10, Vindeby,
5700 Svendborg
Tlf. 66 11 11 23
e-mail: mks@propa.dk

Regionsbestyrelser og lokalgrupper for region Nordjylland

Regionsbestyrelse

Regionsformand:
Poul Erik Christensen
Hammershøj 47, Øland,
9460 Brovst
Tlf. 98 23 61 29 / 20 15 04 41,
e-mail: pec@nordfiber.dk

Næstformand:

Sven Thor Larsen
Lillerisvej 15, Fredsø,
7900 Nykøbing Mors
Tlf. 97 72 23 43,
e-mail: sventhor@mail.tele.dk

Kasserer:

Willy Larsen
Åvej 24, Lindholm,
9400 Nørresundby
Tlf. 98 17 04 03 / 40 40 26 04,
e-mail: wlarsen@hotmail.com

Sekretær: Karen Hansen
Sorthøj 165, 9000 Aalborg
Tlf. 98 18 52 95,
e-mail: hansenkaren@hotmail.dk

Bestyrelsesmedlem:
Ole M. Jensen
Lundhøjparken 2,
9800 Hjørring
Tlf. 98 92 36 83 / 20 33 24 84 /
sommer 98 97 72 76,
e-mail: omj@has.dk

Pårørende-repræsentant:
Inga Elisabeth Jensen
Danmarksgade 20 1.th.,
9900 Frederikshavn
Tlf. 26 29 27 47, e-mail:
ingaelisabeth@youseeme.dk

Lokalgrupper
Lokalgruppe Thy/Mors
Formand: Sven Thor Larsen,
Lillerisvej 15, 7900 Nykøbing M
Tlf. 97 72 23 43,
e-mail: sventhor@mail.tele.dk

Næstformand: Ole Jensen,
Syrenvej 38, 7700 Thisted
Tlf. 97 92 53 70 / 29 80 06 38
e-mail: ojpropa@gmail.com

Sekretær: Bent Holmberg Nielsen
Grydehøjvej 18, 7950 Erslev
Tlf. 97 74 04 54
e-mail: ingerbent@mail.dk

Lokalgruppe Vendsyssel
Formand: Poul Erik Christensen,
Hammershøj 47, Øland,
9460 Brovst
Tlf. 98 23 61 29 / 20 15 04 41,
e-mail: pec@nordfiber.dk

Bestyrelsesmedlem:
Ole M. Jensen,
Lundhøjparken 2,
9800 Hjørring
Tlf. 98 92 36 83 / 20 33 24 84 /
sommer 98 97 72 76,
e-mail: omj@has.dk

Bestyrelsesmedlem:
Willy Larsen,
Åvej 24, Lindholm,
9400 Nørresundby
Tlf. 98 17 04 03 / 40 40 26 04,
e-mail: wlarsen@hotmail.com

Regionsbestyrelser og lokalgrupper for region Midtjylland

Regionsbestyrelse
Regionsformand:
Thorkild Rydahl
Skåde Skovvej 42
8270 Højbjerg
Tlf. 86 27 98 88 / 40 45 18 35
e-mail: tr@trlaw.dk

Næstformand: Asger E. Knudsen
Acasieparken 25, 7430 Ikast
Tlf. 97 15 45 45
e-mail: aek@pc-privat.dk

Kasserer: Arne Ellerup
Bakke Allé 9, 8230 Åbyhøj
Tlf. 24 46 53 51
e-mail: ellerup@stofanet.dk

Sekretær: Bent Daniel Kristensen
Dalgasgade 9. 1.tv.,
7400 Herning
Tlf. 97 12 37 65,
e-mail: bdk@lcdk.dk

Bestyrelsesmedlem:
Ole Brunsbjerg
Granslevvej 6, 8370 Hadsten
Tlf. 21 24 01 99
e-mail: brunsbjerg@elromail.dk

Lokalgrupper
Lokalgruppe Aarhus
Formand: Thorkild Rydahl
Skåde Skovvej 42,
8270 Højbjerg
Tlf. 86 27 98 88,
e-mail: tr@trlaw.dk

Bestyrelsesmedlem:
Ole Brunsbjerg
Granslevvej 6, 8370 Hadsten
Tlf. 21 24 01 99
e-mail: brunsbjerg@elromail.dk

Kasserer: Arne Ellerup
Bakke Allé 9, 8230 Åbyhøj
Tlf. 24 46 53 51
e-mail: ellerup@stofanet.dk

Bestyrelsesmedlem:
Erling Rosendahl
Ydusvej 28, 8600 Silkeborg
Tlf. 86 81 09 05,
e-mail: rosendahl@rostech.dk

Bestyrelsesmedlem:
Benny Christiansen
Ll. Nørreeris, Nørreerisvej 5,
8382 Hinnerup
Tlf. 86 98 67 98
e-mail: bc@propa.dk

Lokalgruppe Midtvest
Formand: Asger Knudsen
Acasieparken 25, 7430 Ikast
Tlf. 97 15 45 45
e-mail: aek@pc-privat.dk

Sekretær: Bent Daniel Kristensen,
Dalgasgade 9, 1.tv.,
7400 Herning
Tlf. 97 12 37 65,
e-mail: bdk@lc-dk.dk

Kasserer: Kaj Bjerg,
Birkevej 18, 6973 Ørnshøj
Tlf. 97 38 61 72
e-mail: unni.kaj@gmail.com

Pårørende-repræsentant:
Peter Jørgensen,
Svanevej 19, 7400 Herning
Tlf. 97 22 07 63,
e-mail: peter@midtvest-it.dk

Bestyrelsesmedlem:
Egon Møller,
Søvænget 60, 7451 Sunds
Tlf. 97 14 30 14,
e-mail: mail@egonmoller.dk

Bestyrelsesmedlem:
Kaj Lindbjerg
Sønderbakken 4, 7400 Herning
Tlf. 20 26 13 62
e-mail: dk.lindbjerg@email.dk

Bestyrelsesmedlem:
Egon Lambæk
Gudenåvej 89, 7400 Herning
Tlf. 97 12 52 95
e-mail: jyttta.egon@mail.dk

Regionsbestyrelser og lokalgrupper for region Syddjylland

Regionsbestyrelse

Formand: Peter Uldall Juhl
Bjert Vestervang 19, 6091 Bjert
Tlf. 75 57 28 60 / 23 95 28 61,
e-mail: puj@propa.dk

Næstformand: Jørgen Steffensen
Mølleparken 354,
6240 Løgumkloster
Tlf. 74 64 34 62 / 22 37 01 09
e-mail: jsteff@webspeed.dk

Kasserer: Tove Kilsgaard,
Susåvænget 39, 6710 Esbjerg V
Tlf. 40 53 55 55,
e-mail: kilsgaard@webspeed.dk

Sekretær: Betty Würtz,
Sdr. Skadsvej 32,
6705 Esbjerg Ø
Tlf. 75 16 05 06 / 51 31 13 05,
e-mail: bw-skads@live.dk

Lokalgrupper

Lokalgruppe Syd

Formand: Claus Carstens
Adelvej 35, 6500 Vojens
Tlf. 74 54 17 39 / 20 49 81 10
e-mail: carstens@tdcadsl.dk

Bestyrelsesmedlem:

Ejnar Jørgensen
Hovedgaden 42, 6360 Tinglev.
Tlf. 74 64 34 62 / 22 37 01 09,
e-mail: ejnar@mail.dk

Bestyrelsesmedlem:

Jørgen Steffensen
Mølleparken 354,
6240 Løgumkloster
Tlf. 74 64 34 62 / 22 37 01 09
e-mail: jsteff@webspeed.dk

Bestyrelsesmedlem:

Andreas Mathiasen
Brohovedvej 7,
6400 Sønderborg
Tlf. 42 80 58 18
e-mail: andreasmathiasen@
gmail.com

Lokalgruppe Vest

Formand: Mogens Kilsgaard,
Susåvænget 39, 6710 Esbjerg V
Tlf. 41 60 55 55,
e-mail: kilsgaard@webspeed.dk

Næstformand:

Knud Skov-Petersen,
Seminarievej 109, 6760 Ribe
Tlf. 75 42 00 67,
e-mail: elseknud@stofanet.dk

Bestyrelsesmedlem:

Leon Østergaard Sørensen,
Tranevænget 3, 6760 Ribe
Tlf. 51 90 23 07,
e-mail: leon@stofanet.dk

Bestyrelsesmedlem:

Verner Bruun,
Jedsted Klostervej 73, 6771
Gredstedbro
Tlf. 75 43 15 31

Lokalgruppe Øst (Trekantområdet)

Formand: Peter Uldall Juhl,
Bjert Vestervang 19, 6091 Bjert
Tlf. 75 57 28 60 / 23 95 28 61
e-mail: peter.u.juhl@bjert.dk

Bestyrelsesmedlem:

Jacob Andersen,
Hærvejen 279, 7323 Give
Tlf. 75 80 32 15

Udvalg

Medicinudvalg

Formand: Marianne Cleemann,
Tlf. 46 36 17 82
e-mail: marianne@cleemann.org

Ole Jensen, tlf. 29 80 06 38
e-mail: ojpropa@gmail.com

Niels Ejner-Jensen
Tlf. 66 19 19 49
e-mail: nej@propa.dk

Birgit Lange (litteratursøgning)
e-mail: birgit@paulsamsøe.dk

K.B. Madsen

Jens Ingwersen, udvalgssekretær

Redaktionsudvalg

Formand: Jacob Løve, Hoved-
staden
Birthe Olsen, Sjælland
K.B. Madsen, Sjælland
Paul Samsøe, Hovedstaden
Werner Klinth Jensen, Sjælland
Jens Ingwersen, udvalgssekretær

Lisbeth Witting Dal, e-mail:
lwd.propa@gmail.com.

Indsamling af mødeinformatio-
ner til PROPAs NYT

Hjemmesideudvalg

Formand: Gert L. Christensen

Webmaster: Johnny Ejs,
Tølløsevej 4, 4330 Hvalsø
Tlf. 28 10 24 79,
e-mail: joe@propa.dk

Jens Ingwersen, udvalgssekretær

Medlemskartotek og udsendelse af PROPAs NYT

Alle henvendelser vedrørende
medlemsregistrering og modta-
gelse af PROPAs NYT til:
Sekretariatet, tlf. 33 12 78 28,
e-mail: sekretariat@propa.dk

Sekretariat

Prostatakræftforeningen PROPAs
Jernbanegade 23 B,
4000 Roskilde
Tlf. 33 12 78 28 / 29 93 93 66
e-mail: sekretariat@propa.dk

Sekretariatet er åbent mandag-
fredag mellem kl. 10.00 og
14.00.

Tonny scorer kassen

Af Jens Povelsen, journalist, medlem af PROPA

56-årige Tonny Larsen fra Roskilde blev opereret for prostatacancer – og sagde tak med en auktion, der skaffer 22.500 kr. til kampen imod kræft i prostata.

Når Tonny Larsen i det daglige virker som reklamekonsulent på Roskilde Avis er der brug for både talegaver og overtalelsesevner. Og de egenskaber kom ham til stor nytte, da han efter sin prostataoperation i foråret 2013 startede en webbaseret auktion over et større antal kendte internationale og danske sportsstjernes trøjer til støtte for kampen mod prostata. Efter en hektisk slutspurt på www.t-bid.dk i sommer kunne han lukke auktionen med samlede bud på 23.-24.000 kr.

- Det er jo ikke et beløb, der kommer til at gøre den store forskel i forhold til indsatsen imod prostatacancer, men for mig har det vigtigste været, at jeg har kunnet agere i forhold til det chok og de frustrationer, man oplever ved denne sygdom – og at jeg dermed også har fået mulighed for at skabe lidt mere opmærksomhed omkring mænd og prostatacancer, siger Tonny Larsen, 56 år.

Fodbold er Tonny Larsens altoverskyggende fritidsinteresse, og som bestyrelsesmedlem og assistenttræner i KFUM's Boldklub Roskilde har han gennem årene opbygget et betydeligt netværk på fodboldfronten. Så i løbet af kort tid havde han tilsagn fra stort set samtlige klubber i den danske superliga, der donerede spillertrøje med autografer.

Han fik også DBU-trøjer med landsholdsspillerne Christian Eriksen og Nike Zimlings autografer, bl.a. takket være Tonny Larsens bekendtskab med landsholdsspilleren Lasse Schöne i Ajax Amsterdam. Auktionen omfattede tillige klubtrøjer fra Ajax, Bologna og Inter samt Barcelona med verdens bedste fodboldspiller Messi's autograf. Sidstnævnte gik for 5.100 kr.!

Tonny med Messi trøjen

